

NBP

N a r o d o w y B a n k P o l s k i
D e p a r t a m e n t S t a t y s t y k i

BILANS PŁATNICZY
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
ZA I KWARTAŁ 2003 ROKU

Warszawa 2003

Spis treści

Synteza.....	5
1. Rachunek bieżący.....	7
Poprawa salda rachunku bieżącego	7
Wzrost wpływów z eksportu towarów.....	8
Spadek wartości importu towarów	11
Struktura walutowa płatności towarowych.....	14
Wzrost deficytu płatności w usługach.....	15
Pogłębienie ujemnego salda dochodów.....	17
Niewielki wzrost dodatniego salda transferów bieżących	20
Wzrost nadwyżki niesklasyfikowanych obrotów bieżących.....	21
2. Rachunek finansowy.....	23
2. 1. Inwestycje nierezydentów w Polsce	24
Zmniejszony napływ zagranicznych inwestycji bezpośrednich.....	24
Rekordowy napływ kapitału portfelowego	26
Ujemne saldo kredytów zagranicznych	29
Wzrost zagranicznych depozytów w bankach polskich	32
2. 2. Inwestycje rezydentów za granicą.....	32
Wzrost inwestycji rezydentów za granicą.....	32
2. 3. Pochodne instrumenty finansowe	33
3. Wynik bilansu płatniczego a poziom rezerw walutowych.....	34
4. Wskaźniki związane z bilansem płatniczym	36
Aneks nr I Obroty handlu zagranicznego w ujęciu rzeczowym	38
1. Eksport według statystyki celnej.....	38
Wartość eksportu.....	38
Zmiany struktury geograficznej i rzeczowej eksportu wg statystyki celnej.....	39
2. Import według statystyki celnej.....	41
Wartość importu.....	41
Zmiany w strukturze geograficznej i rzeczowej importu wg statystyki celnej	41
Aneks nr II Nota metodyczna	45
1. Bilans płatniczy RP na bazie płatności.....	45
2. Obroty handlu zagranicznego według statystyki celnej	49

Tablice

TABL. I	Składniki salda rachunku bieżącego.....	7
TABL. II	Struktura geograficzna eksportu wg danych celnych	9
TABL. III	Struktura towarowa eksportu wg danych celnych	11
TABL. IV	Struktura geograficzna importu wg danych celnych	12
TABL. V	Struktura towarowa importu wg kierunków przeznaczenia	14
TABL. VI	Struktura walutowa płatności towarowych	15
TABL. VII	Składniki salda usług.....	16
TABL. VIII	Rynkowe stopy procentowe dla EUR i USD (wartości średnie dla I kwartału 2002 r. i I kwartału 2002 r.).....	18
TABL. IX	Dochody	19
TABL. X	Transfery bieżące	21
TABL. XI	Zagraniczne inwestycje w Polsce.....	24
TABL. XII	Zagraniczne inwestycje bezpośrednie	25
TABL. XIII	Zagraniczne inwestycje portfelowe.....	26
TABL. XIV	Kredyty otrzymane.....	31
TABL. XV	Inwestycje rezydentów za granicą	33
TABL. XVI	Saldo pochodnych instrumentów finansowych.....	33
TABL. XVII	Stan oficjalnych aktywów rezerwowych (na koniec kwartału).....	34
TABL. XVIII	Wybrane wskaźniki bilansu płatniczego	36
TABL. XIX	Bilans płatniczy w mln EUR	50
TABL. XX	Bilans płatniczy w mln USD	51
TABL. XXI	Bilans płatniczy w mln PLN	52
TABL. XXII	Bilans płatniczy w latach 1999 - 2003	53
TABL. XXIII	Usługi w latach 2000 - 2003.....	55
TABL. XXIV	Dochody w latach 2000 - 2003.....	56
TABL. XXV	Transfery bieżące w latach 2000 - 2003	57
TABL. XXVI	Rachunek kapitałowy i finansowy w latach 2000 - 2003	58
TABL. XXVII	Inwestycje dokonane przez nierezydentów w latach 2000 - 2003.....	59
TABL. XXVIII	Zagraniczne inwestycje bezpośrednie w latach 2000 - 2003.....	60
TABL. XXIX	Zagraniczne inwestycje portfelowe w latach 2000 - 2003	61
TABL. XXX	Wybrane wskaźniki bilansu płatniczego na bazie płatności w latach 2000 - 2003. (roczna suma ruchoma)	62

Wykresy

WYKR. 1	Towary.....	7
WYKR. 2	Saldo rachunku bieżącego w relacji do PKB (kwartały netto)	8
WYKR. 3	Eksport, dane płatnicze – dynamika	9
WYKR. 4	Eksport, dane płatnicze – dynamika	12
WYKR. 5	Usługi	15
WYKR. 6	Dochody	17
WYKR. 7	Transfery bieżące.....	20
WYKR. 8	Saldo niesklasyfikowanych obrotów bieżących	22
WYKR. 9	Komponenty rachunku finansowego	23
WYKR. 10	Saldo zagranicznych inwestycji bezpośrednich.....	25
WYKR. 11	Saldo zagranicznych inwestycji portfelowych.....	26
WYKR. 12	Inwestycje w polskie papiery dłużne	27
WYKR. 13	Różnica rentowności 5-letnich obligacji nominowanych w złotych i euro	27
WYKR. 14	Inwestycje w polskie papiery udziałowe	28
WYKR. 15	Kredyty otrzymane	29
WYKR. 16	Saldo rachunków bieżących i depozytów	32
WYKR. 17	Stan oficjalnych aktywów rezerwowych	34
WYKR. 18	Zmiany stanu oficjalnych aktywów rezerwowych	35
WYKR. 19	Wskaźnik: oficjalne aktywa rezerwowe / import towarów i usług (średni, miesięczny)	37
WYKR. 20	Eksport w ujęciu rzeczowym - trend	38
WYKR. 21	Struktura geograficzna eksportu	39
WYKR. 22	Import w ujęciu rzeczowym - trend.....	41
WYKR. 23	Struktura geograficzna importu	42
WYKR. 24	Struktura towarowa importu wg kierunków przeznaczenia.....	43

Synteza

Analiza danych bilansu płatniczego w ujęciu płatniczym w euro za I kwartał 2003 roku prowadzi do następujących wniosków:

1. Po trzech miesiącach 2003 roku deficyt na rachunku bieżącym wyniósł 1 431 mln EUR, czyli obniżył się o 46,2% w porównaniu z I kwartałem 2002 roku.
2. W wyniku spadku deficytu obrotów bieżących jego relacja do produktu krajowego brutto (PKB) w ujęciu rocznym uległa poprawie z 4,0% w I kwartale 2002 roku do 3,1% w I kwartale 2003 roku.
3. Pozytywnie na saldo obrotów bieżących wpłynęło zmniejszenie deficytu obrotów towarowych. Poprawa salda obrotów towarowych nastąpiła w wyniku wzrostu eksportu o 6,6 % oraz spadku importu towarów o 2,5 %.
4. Silnie, o 633 mln EUR, wzrosła nadwyżka niesklasyfikowanych obrotów bieżących. Pogłębieniu uległy ujemne saldo usług oraz ujemne saldo dochodów.
5. Wartość całego kapitału zainwestowanego w Polsce przez nierezydentów była o 26,4% wyższa niż w I kwartale 2002 roku.
6. Napływ zagranicznych inwestycji bezpośrednich zmniejszył się o 7,2%. W ujęciu rocznym napływ zagranicznych inwestycji bezpośrednich był niższy o 18,7% w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku.
7. Niemal 2-krotnie w porównaniu z I kwartałem 2002 roku zwiększyły się inwestycje nierezydentów w papiery dłużne. Nierezydenci nabywali głównie obligacje Skarbu Państwa oferowane na rynku zarówno krajowym jak i zagranicznym, co ma związek z dużymi potrzebami pożyczkowymi budżetu państwa oraz potrzebą refinansowania spłat zadłużenia zagranicznego pochodzącego z lat 70-tych.
8. Wzrostowi zagranicznego finansowania sektora rządowego w formie emisji papierów wartościowych towarzyszył spadek zobowiązań kredytowych. Ujemne finansowanie zagraniczne w formie kredytów wyniosło -791 mln EUR, głównie w wyniku spłat wysokich rat kapitałowych wierzycielom zrzeszonym w Klubie Paryskim.
9. W I kwartale 2003 roku nieznacznie zmalało zadłużenie polskich przedsiębiorstwa w formie kredytów zagranicznych (o 33 mln EUR). Jednak w porównaniu z I kwartałem 2002 roku silnie wzrosły zarówno wykorzystanie (o 108,8 %) jak i spłaty (o 83,6 %).

Sektor bankowy zwiększył swoje zadłużenie o 76 mln EUR. W porównaniu z I kwartałem 2002 roku spadły wykorzystanie i spłaty kredytów zagranicznych otrzymanych przez polskie banki.

10. Zwiększyły się lokaty banków polskich w bankach zagranicznych o 888 mln EUR, czego konsekwencją było zwiększenie poziomu inwestycji podmiotów krajowych za granicą.
11. Analiza wskaźników bezpieczeństwa, takich jak: relacja deficytu obrotów bieżących do PKB, krotkość miesięcznego importu finansowana aktywami rezerwowymi, pokrycie podaży pieniądza przez oficjalne aktywa rezerwowe wskazuje, że ich poziom poprawił się w porównaniu do I kwartału 2002 r. Jednocześnie poprawie tych wskaźników towarzyszyły niekorzystne zmiany struktury napływającego kapitału zagranicznego, polegające na spadku zagranicznych inwestycji bezpośrednich i zwiększonym napływie inwestycji portfelowych. Na skutek zmniejszonego napływu inwestycji bezpośrednich wskaźnik finansowania deficytu obrotów bieżących przez inwestycje bezpośrednie w ujęciu rocznym zmniejszył się i wyniósł 71,4%. W analogicznym okresie poprzedniego roku wskaźnik ten osiągnął wartość 90,1%.

1. Rachunek bieżący

Poprawa salda rachunku bieżącego

W I kwartale 2003 roku saldo obrotów bieżących bilansu płatniczego było ujemne i wynosiło 1 431 mln EUR. W porównaniu z I kwartałem poprzedniego roku nastąpiła poprawa salda obrotów bieżących o 1 228 mln EUR, tj. o 46,2%.

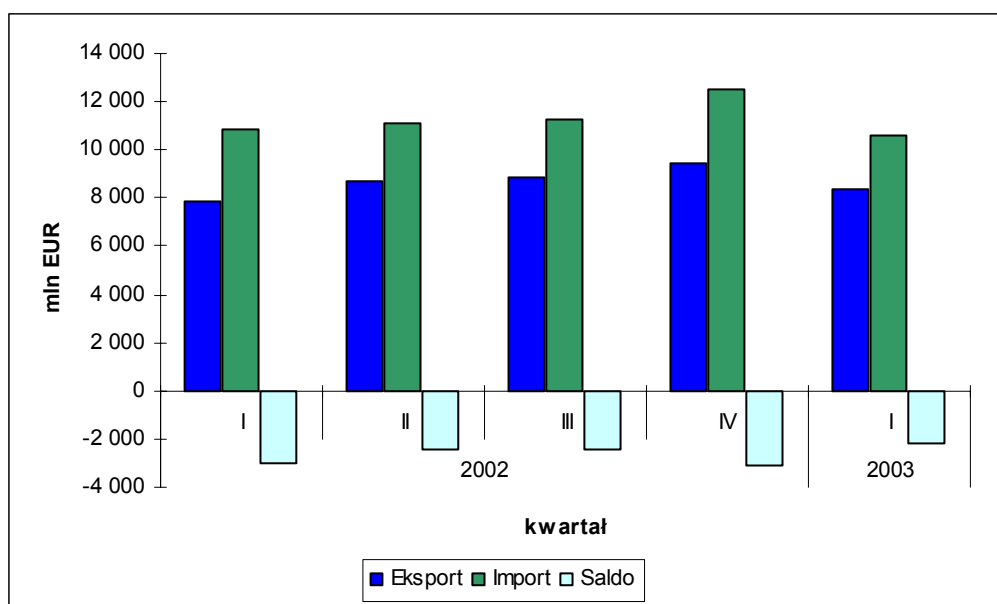
TABL. I SKŁADNIKI SALDA RACHUNKU BIEŻĄCEGO

Wyszczególnienie	mln EUR		
	I kw 2002 r.	I kw 2003 r.	Zmiana (2003-2002)
Saldo rachunku bieżących	-2 659	-1 431	1 228
Saldo płatności handlowych	-3 337	-2 689	648
<i>Saldo płatności towarowych</i>	-2 994	-2 203	791
<i>Saldo usług</i>	-343	-486	-143
Saldo dochodów	-319	-433	-114
Saldo transferów bieżących	446	507	61
Saldo niesklasyfikowanych obrotów bieżących	551	1 184	633

Główną przyczyną korzystnych zmian salda rachunku bieżącego była znaczna poprawa salda płatności towarowych (o 791 mln EUR, tj. o 26,4%) oraz silny wzrost salda niesklasyfikowanych obrotów bieżących (o 633 mln EUR, tj. o 114,9%).

Mniejszy deficyt płatności towarowych był spowodowany wzrostem wpływów z eksportu o 6,6%, przy obniżeniu wypłat za import towarów o 2,5%.

WYKR. 1 TOWARY

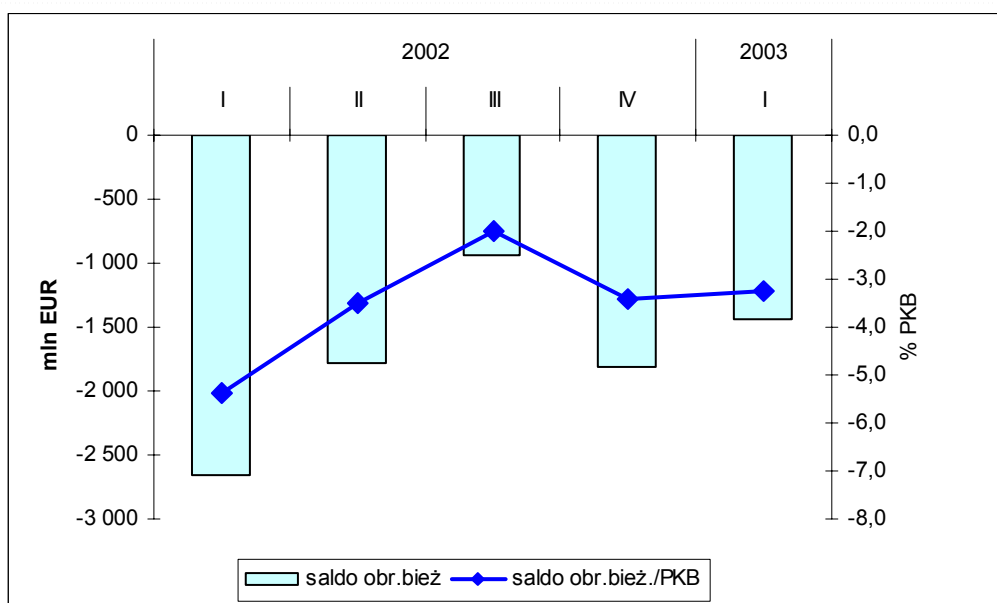
Niewielka poprawa salda nastąpiła również w zakresie transferów bieżących (o 61 mln EUR). Pozostałe salda pozycji rachunku bieżącego wykazywały pogorszenie w stosunku do analogicznego kwartału poprzedniego roku.

Ujemne saldo usług uległo pogłębieniu o 143 mln EUR, tj. o 41,7% na skutek spadku wpływów o 15,4% przy niewielkim spadku wypłat o 0,9%.

Pogłębiło się również ujemne saldo dochodów o 114 mln EUR, tj. o 35,7%, w wyniku wzrostu wypłat o 9,6% oraz zmniejszenia wpływów o 7,2%.

Przedstawione wyżej zmiany w zakresie kształtowania salda rachunku bieżącego wpłynęły na poziom wskaźnika relacji obrotów bieżących do PKB. W I kwartale 2003 roku wartość tego wskaźnika wynosiła -3,2%, co oznacza znaczną poprawę w stosunku do poziomu z analogicznego okresu poprzedniego roku (-5,4%). Nastąpiła również nieznaczna poprawa (o 0,2 punktu procentowego) w porównaniu z IV kwartałem 2002 roku.

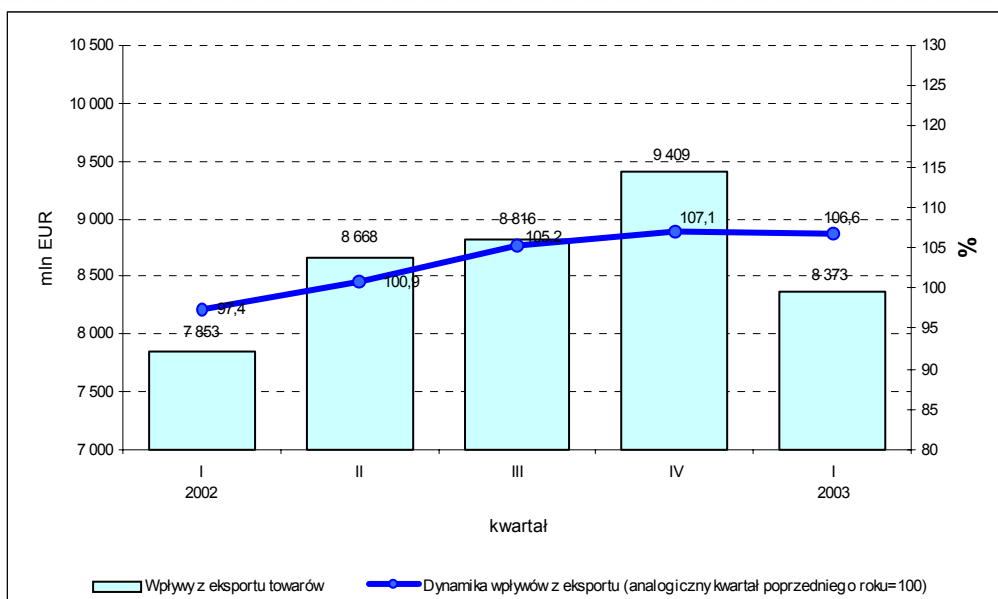
WYKR. 2 SALDO RACHUNKU BIEŻĄCEGO W RELACJI DO PKB (KWARTAŁY NETTO)

Wzrost wpływów z eksportu towarów

W I kwartale 2003 roku wartość eksportu towarów na bazie płatności wyniosła 8 373 mln EUR, czyli 8 992 mln USD. W porównaniu z I kwartałem 2002 roku dla danych w euro oznacza to wzrost o 520 mln EUR, tj. o 6,6%. W ujęciu dolarowym wzrost był znacznie silniejszy i wyniósł 2 108 mln USD, czyli 30,6%.

WYKR. 3 EKSPORT, DANE PŁATNICZE – DYNAMIKA

Według danych statystyki handlu zagranicznego, sporządzonej na podstawie informacji celnych, wartość eksportu towarów w I kwartale 2003 roku wyniosła 10 454 mln EUR, co w porównaniu z I kwartałem roku ubiegłego oznacza wzrost o 135 mln EUR, czyli o 1,3%. W ujęciu dolarowym w I kwartale 2003 roku wartość eksportu ukształtowała się na poziomie 11 182 mln USD, a więc w porównaniu z analogicznym kwartałem roku ubiegłego wzrosła o 2 135 mln USD, tj. o 23,6%.

TABL. II STRUKTURA GEOGRAFICZNA EKSPORTU WG DANYCH CELNYCH

Nazwa ugrupowania	I kw 2002 r. mln EUR	I kw 2003 r. mln EUR	Zmiana (2003-2002) mln EUR	Dynamika* (2003/2002) %	Udział w eksporcie w 2003 r. %
OGÓŁEM	10 319	10 454	135	101,3	100,0
Unia Europejska	7 268	7 443	175	102,4	71,2
w tym: Niemcy	3 444	3 519	75	102,2	33,7
EFTA	241	200	-42	82,7	1,9
Pozostałe kraje rozwinięte	320	326	6	101,8	3,1
Kraje Europy Środkowo-Wschodniej	1 866	1 909	43	102,3	18,3
w tym: Czechy	396	400	5	101,2	3,8
Rosja	340	312	-28	91,7	3,0
Kraje rozwijające się	623	576	-47	92,5	5,5

Dane w tablicy zostały zaokrąglone do mln EUR po uprzednim dokonaniu obliczeń w jednostkach EUR

* analogiczny okres roku ubiegłego=100

Źródło: CIHZ

Analizując strukturę geograficzną polskiego eksportu można zauważyć, że decydującą rolę w jego wzroście odegrał przyrost eksportu do Unii Europejskiej, który w porównaniu z I kwartałem 2002 roku zwiększył się o 175 mln EUR, tj. o 2,4%. Największy wzrost wartości eksportu dotyczył Szwecji (o 115 mln EUR, tj. o 37,9%), Niemiec (o 75 mln EUR, tj. o 2,2%), Holandii (o 57 mln EUR, tj. o 12,4%) oraz Francji (o 44 mln EUR, tj. o 6,8%). Spadek eksportu do krajów Unii zarejestrowano w przypadku Wielkiej Brytanii (o 53 mln EUR, tj. o 9,6%), Włoch (o 34 mln EUR, tj. o 5,6%) i Danii (o 31 mln EUR, tj. o 9,6%).

Kolejną grupą krajów charakteryzującą się wzrostem wartości sprowadzonych z Polski towarów są kraje Europy Środkowo-Wschodniej (18,3% udziału w polskim eksporcie ogółem). W I kwartale 2003 roku eksport do tych krajów wzrósł w porównaniu z I kwartałem 2002 roku o 43 mln EUR, tj. o 11,9%. Największy wzrost wartości eksportu dotyczył Rumunii (o 22 mln EUR, tj. o 36,8%), Słowacji (o 20 mln EUR, tj. o 14,2%), Litwy (o 16 mln EUR, tj. o 7,3%), Estonii (o 13 mln EUR, tj. o 46,9%) i Białorusi (o 10 mln EUR, tj. o 17,6%). Spadek eksportu do krajów tej grupy dotyczył Ukrainy (o 32 mln EUR, tj. o 11,4%) oraz Rosji (o 28 mln EUR, tj. o 8,3%).

Z analizy struktury towarowej wynika, że do wzrostu eksportu przyczyniły się wzrosty w kilku sekcjach towarowych:

- produkty pochodzenia roślinnego - wzrost o 65 mln EUR, tj. o 34,1%, w tym głównie pszenica i mieszanki żyta z pszenicą,
- metale nieślachetne i wyroby – wzrost o 63 mln EUR, tj. o 5,6%, w tym głównie półwyroby z żelaza i stali, odpady i złom z żeliwa i stali,
- tworzywa sztuczne i wyroby – wzrost o 48 mln EUR, tj. o 9,6%,
- produkty przemysłu chemicznego – wzrost o 47 mln EUR, tj. o 9,5%,
- drewno i wyroby z drewna – wzrost o 42 mln EUR, tj. o 12,5%,
- zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego, ścier drzewny oraz papier i tektura, różne wyrobów gotowe-meble, budynki prefabrykowane, zabawki, przyrządy i aparaty optyczne, wyroby z kamienia, ceramika i szkło - wzrost od 27 do 34 mln EUR.

Wzrost eksportu w wyżej wymienionych sekcjach został w dużym stopniu zniwelowany przez spadek zarejestrowany w dwóch dominujących sekcjach towarowych, tj. maszynach i urządzeniach (22% udziału w eksporcie ogółem) oraz sprzęcie transportowym (13,2% udziału), jak również w sekcji materiałów i wyrobów włókienniczych. W wyżej wymienionych sekcjach spadek eksportu wynosił: dla sprzętu transportowego 180 mln EUR, tj. o 11,5%, dla maszyn i urządzeń 43 mln EUR, tj. o 1,8%, dla materiałów i wyrobów włókienniczych 44 mln EUR, tj. o 5,4%. Udział wymienionych sekcji w eksporcie ogółem zmniejszył się odpowiednio o 1,9, 0,7 i 0,5 punktu procentowego. Najwyższy spadek eksportu w zakresie sprzętu transportowego dotyczył: pozostałych jednostek pływających (o 188 mln EUR, tj. o 93,7%) oraz samochodów osobowych (o 92 mln EUR, tj. o 23,5%). Został on częściowo

zniwelowany przez wzrost eksportu części i akcesoriów samochodowych (o 89 mln EUR, tj. o 26,5%). W sekcji maszyny i urządzenia o spadku eksportu w największym stopniu zdecydował spadek eksportu silników spalinowych (o 105 mln EUR, tj. o 23,9%) oraz odbiorników telewizyjnych (o 60 mln EUR, tj. o 21,1).

TABL. III STRUKTURA TOWAROWA EKSPORTU WG DANYCH CELNYCH

nr sekcji	NAZWA SEKCJI	I kw 2002 r. mln EUR	I kw 2003 r. mln EUR	Zmiana (2003-2002) mln EUR	Dynamika* (2003/2002) %	Udział w eksporcie w 2003 r. %
I	Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego	205	239	34	116,6	2,3
II	Produkty pochodzenia roślinnego	191	256	65	134,1	2,4
III	Tłuszcze i oleje	6	5	0	94,2	0,1
IV	Przetwory spożywcze	345	364	19	105,5	3,5
V	Produkty mineralne	553	550	-3	99,5	5,3
VI	Produkty przemysłu chemicznego	493	540	47	109,5	5,2
VII	Tworzywa sztuczne i wyroby	502	550	48	109,6	5,3
VIII	Skóry i wyroby	92	97	4	104,8	0,9
IX	Drewno i wyroby z drewna	339	382	42	112,5	3,7
X	Ścier drzewny, papier, tektura i wyroby	402	432	30	107,4	4,1
XI	Materiały i wyroby włókiennicze	816	773	-44	94,6	7,4
XII	Obuwie, nakrycia głowy	91	74	-17	81,0	0,7
XIII	Wyroby z kamienia, ceramika, szkło	219	246	27	112,2	2,3
XIV	Perły, kamienie szlachetne, metale szlachetne i wyroby	58	49	-10	83,5	0,5
XV	Metale nieszlachetne i wyroby	1 135	1 199	63	105,6	11,5
XVI	Maszyny i urządzenia, sprzęt elektryczny i elektrotechniczny	2 347	2 304	-43	98,2	22,0
XVII	Sprzęt transportowy	1 562	1 382	-180	88,5	13,2
XVIII	Przyrządy i aparaty optyczne, fotograficzne, pomiarowo-kontrolne	64	90	27	141,7	0,9
XIX	Broń i amunicja	3	1	-2	29,4	0,0
XX	Różne wyroby gotowe - meble, pref budynków, zabawki	892	921	28	103,1	8,8
XXI	Dziela sztuki, przedmioty kolekcjonerskie, antyki	2	1	-1	69,0	0,0
0	Produkty gdzie indziej nie sklasyfikowane	1	1	0	100,0	0,0
EKSPORT OGÓŁEM		10 319	10 454	135	101,3	100,0

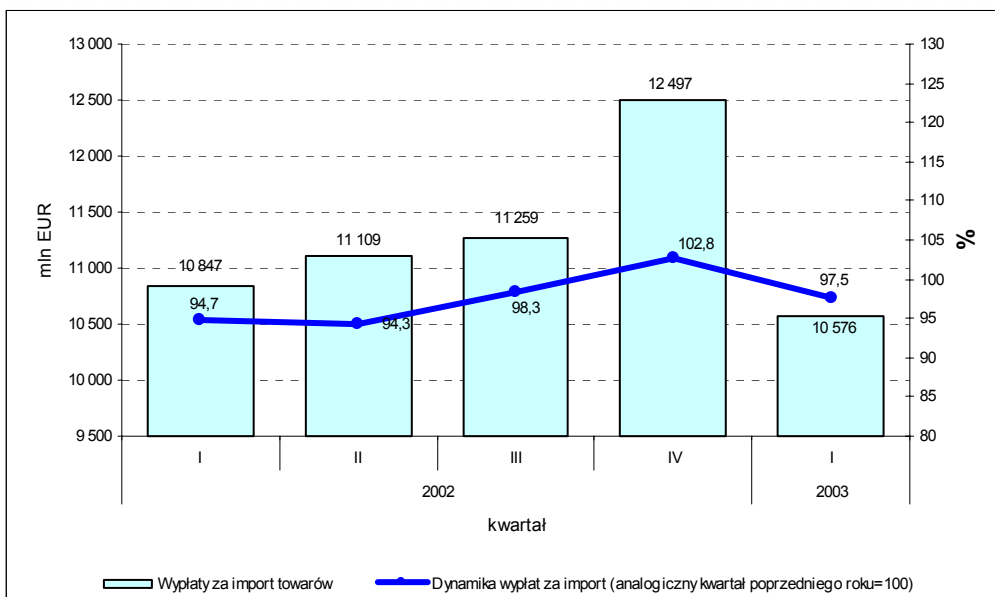
Dane w tabeli zostały zaokrąglone do mln EUR po uprzednim dokonaniu obliczeń w jednostkach EUR

* analogiczny okres roku ubiegłego=100

Źródło: CIHZ

Spadek wartości importu towarów

Według danych statystyki płatniczej w I kwartale 2003 roku wypłaty za import towarów wyniosły 10 576 mln EUR, co w porównaniu z analogicznym kwartałem 2002 roku oznacza spadek o 271 mln EUR, czyli o 2,5%. Z kolei dla importu wyrażonego w dolarach amerykańskich w porównaniu z I kwartałem 2002 roku zarejestrowano wzrost o 1 830 mln USD, tj. o 19,2%, a wartość importu w I kwartale 2003 roku ukształtowała się na poziomie 11 342 mln USD.

WYKR. 4 EKSPORT, DANE PŁATNICZE – DYNAMIKA

Według danych statystyki celnej w I kwartale 2003 roku, w porównaniu z analogicznym kwartałem 2002 roku wartość importu wzrosła o 204 mln EUR, tj. o 1,5% i wyniosła 13 784 mln EUR. W ujęciu dolarowym import wzrósł o 2 830 mln USD, tj. o 23,8%, osiągając w I kwartale 2003 roku wartość 14 736 mln USD.

Z analizy struktury geograficznej dostaw importowych w I kwartale 2003 roku wynika, że o wzroście wartości importu w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku

TABL. IV STRUKTURA GEOGRAFICZNA IMPORTU WG DANYCH CELNYCH

Nazwa ugrupowania	I kw 2002 r. mln EUR	I kw 2003 r. mln EUR	Zmiana (2003-2002) mln EUR	Dynamika* (2003/2002) %	Udział w imporcie w 2003 r. %
OGÓŁEM	13 580	13 784	204	101,5	100,0
Unia Europejska	8 407	8 381	-25	99,7	60,8
<i>w tym: Niemcy</i>	3 319	3 350	32	101,0	24,3
EFTA	351	347	-4	98,9	2,5
Pozostałe kraje rozwinięte	823	722	-102	87,7	5,2
Kraje Europy Środkowo-Wschodniej	2 314	2 565	251	110,9	18,6
<i>w tym: Czechy</i>	422	430	8	101,8	3,1
<i>Rosja</i>	1 115	1 254	139	112,5	9,1
Kraje rozwijające się	1 685	1 769	83	105,0	12,8

Dane w tabelicy zostały zaokrąglone do mln EUR po uprzednim dokonaniu obliczeń w jednostkach EUR

* analogiczny okres roku ubiegłego=100

Źródło: CIHZ

zadecydował w największym stopniu wzrost wartości towarów sprowadzonych z krajów Europy Środkowo–Wschodniej o 251 mln EUR, tj. o 10,9%. Stało się tak głównie wskutek wzrost importu z Rosji, drugiego pod względem udziału polskiego importera – 9,1% udziału w imporcie ogółem, (o 139 mln EUR, tj. o 12,5%), Ukrainy (o 45 mln EUR, tj. o 43,2%) oraz Białorusi (o 20 mln EUR, tj. o 38,7%).

Wartość towarów sprowadzonych z krajów należących do Unii Europejskiej (60,8% udziału w polskim imporcie ogółem) w porównaniu z I kwartałem ubiegłego roku, spadła o 25 mln EUR, tj. o 0,3%. Spadek dotyczył głównie Wielkiej Brytanii (o 47 mln EUR, tj. o 8,6%), Danii (o 38 mln EUR, tj. o 16,5%), Holandii (o 29 mln EUR, tj. o 6,1%) oraz Hiszpanii (o 25 mln EUR, tj. o 6%). Wzrost importu z krajów Unii Europejskiej zarejestrowano w obrotach z Francją (o 45 mln EUR, tj. o 43,2%), Szwecją (o 38 mln EUR, tj. o 11,1%), Niemcami (o 32 mln EUR, tj. o 1%) i Włochami (o 20 mln EUR, tj. o 1,9%).

Z najważniejszych zmian wartości importu z krajów należących do pozostałych grup w przekroju geograficznym wymienić należy wzrost importu z Chin (o 61 mln EUR, tj. o 12%), Norwegii (o 35 mln EUR, tj. o 25,6%), Argentyny (o 24 mln EUR, tj. o 155,9%) oraz spadek importu ze Stanów Zjednoczonych (o 53 mln EUR, tj. o 12,1%), Japonii (o 30 mln EUR, tj. o 10,9%), Tajwanu (o 27 mln EUR, tj. o 19,3%).

Wzrost wartości importu ogółem w 2002 roku wynikał głównie ze zwiększenia dostaw dóbr zaopatrzeniowych, czyli tzw. zużycia pośredniego (61,2% udziału w imporcie ogółem) oraz dóbr inwestycyjnych (17,5% udziału). Wzrost importu dóbr zaopatrzeniowych wyniósł 351 mln EUR, tj. 4,3%, dotyczył przede wszystkim ropy naftowej i kondensatów gazu naturalnego (o 213 mln EUR, tj. o 32,6%). Na wzrost ten istotnie wpłynął wzrost cen ropy o 21,5%. Wzrósł także import tworzyw sztucznych (o 69 mln EUR, tj. o 10,1%), metali nieszlachetnych (o 48 mln EUR, tj. o 4,9%), maszyn i urządzeń (o 65 mln EUR, tj. o 6,1%).

Wzrost importu dóbr inwestycyjnych wyniósł 134 mln EUR, tj. 5,9%. Dotyczył on głównie statków pasażerskich, towarowych i promów (o 129 mln EUR, tj. o 92,1%) oraz ciągników (o 46 mln EUR, tj. o 81%).

TABL. V STRUKTURA TOWAROWA IMPORTU WG KIERUNKÓW PRZEZNACZENIA

Kierunek przeznaczenia wg kategorii BEC	I kw 2002 r. mln EUR	I kw 2003 r. mln EUR	Zmiana (2003-2002) mln EUR	Dynamika* (2003/2002) %	Udział w importcie w 2003 r. %
OGÓŁEM DOBRA INWESTYCYJNE	2 279	2 413	134	105,9	17,5
<i>z tego:</i> Dobra inwestycyjne (z wyjątkiem środków transportu)	1 871	1 812	-59	96,9	13,1
Środki transportu przemysłowe (inne niż samochody osobowe)	408	601	193	147,4	4,4
OGÓŁEM ŻYWIENIE POŚREDNIE	8 082	8 434	351	104,3	61,2
<i>z tego:</i> Żywność i napoje nieprzetworzone głównie dla przemysłu	71	63	-8	88,1	0,5
Żywność i napoje przetworzone głównie dla przemysłu	81	94	13	116,4	0,7
Towary zaopatrzeniowe dla przemysłu nieprzetworzone**	328	291	-37	88,7	2,1
Towary zaopatrzeniowe dla przemysłu przetworzone**	4 496	4 593	97	102,2	33,3
Paliwa i smary nieprzetworzone	999	1 168	169	117,0	8,5
Paliwa i smary przetworzone (inne niż benzyny silnikowe)	252	296	45	117,7	2,1
Części i akcesoria do dóbr inwestycyjnych (z wyj. środków transport.)	1 144	1 222	78	106,8	8,9
Części i akcesoria do środków transportu	703	700	-3	99,5	5,1
Towary gdzie indziej nie wymienione	8	6	-2	75,2	0,0
OGÓŁEM TOWARY KONSUMPCYJNE	3 205	2 929	-277	91,4	21,2
<i>z tego:</i> Żywność i napoje nieprzetworzone głównie dla gospodarstw domowych	246	212	-35	86,0	1,5
Żywność i napoje przetworzone głównie dla gospodarstw domowych	358	293	-66	81,7	2,1
Benzyny silnikowe	0	0	0	-	0,0
Samochody osobowe	690	674	-17	97,6	4,9
Środki transportu nieprzemysłowe (inne niż samochody osobowe)	16	25	9	156,4	0,2
Towary konsumpcyjne trwałego użytku**	371	317	-54	85,5	2,3
Towary konsumpcyjne półtrwałego użytku**	596	538	-58	90,2	3,9
Towary konsumpcyjne nietrwałego użytku**	927	871	-56	93,9	6,3
Produkty niesklasyfikowane	14	8	-5	62,0	0,1
IMPORT OGÓŁEM	13 580	13 784	204	101,5	100,0

Dane w tabeli zostały zaokrąglone do mln EUR po uprzednim dokonaniu obliczeń w jednostkach EUR

* analogiczny okres roku ubiegłego=100

** dotyczy towarów gdzie indziej nie wymienionych

Źródło: CIHZ

Import towarów konsumpcyjnych spadł o 277 mln EUR, tj. o 8,6%. Główną przyczyną był spadek importu produktów przemysłu chemicznego (o 43 mln EUR, tj. o 6,6%), przetworów spożywczych (o 32 mln EUR, tj. o 14,8%), zwierząt żywych i produktów pochodzenia zwierzęcego (o 31 mln EUR, tj. o 15,8%), maszyn i urządzeń (o 29 mln EUR, tj. o 14,2%) oraz materiałów i wyrobów włókienniczych o 28 mln EUR, tj. o 15,2%).

Struktura walutowa płatności towarowych

W I kwartale 2003 roku większość płatności towarowych w obrotach z zagranicą, tj. 63,1% w eksporcie i 57,4% w imporcie, realizowana była w euro. Udział euro w strukturze płatności towarowych w eksporcie systematycznie zwiększa się – w I kwartale 2003 roku wzrósł o 4,4 punktu procentowego. Udział rozliczeń płatności dokonanych w złotych wzrósł o 0,4 punktu

procentowego. Jednocześnie spadł silnie udział dolara amerykańskiego, bo aż o 4,7 punktu procentowego. W imporcie udział euro zmniejszył się o 0,5 punktu procentowego, przy silnym wzroście udziału złotego o 2,8 punktu procentowego i spadku udziału dolara amerykańskiego o 0,4 punktu procentowego.

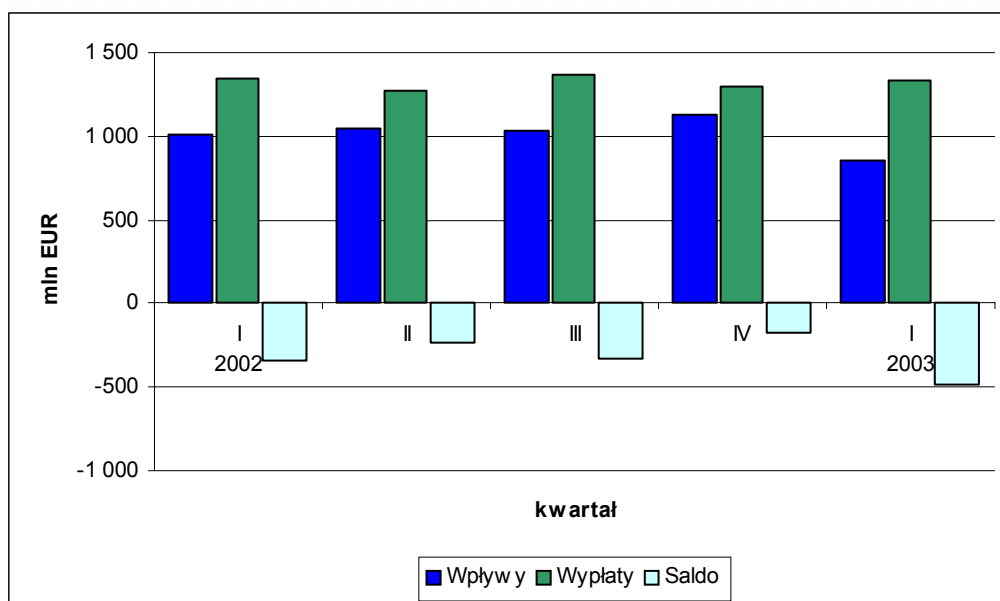
TABL. VI STRUKTURA WALUTOWA PŁATNOŚCI TOWAROWYCH

		EKSPORT			IMPORT			w %
		I kw 2002r.	I kw 2003r.	zmiana udziału (2003 - 2002)	I kw 2002r.	I kw 2003r.	zmiana udziału (2003 - 2002)	
ogółem		100,0	100,0	-	100,0	100,0	-	
w tym:	EUR	58,7	63,1	4,4	57,9	57,4	-0,5	
	USD	31,4	26,7	-4,7	30,4	30,0	-0,4	
	PLN	4,6	5,0	0,4	5,4	8,2	2,8	
	GBP	2,5	2,2	-0,3	1,8	1,5	-0,3	
	SEK	0,9	1,4	0,5	1,3	0,8	-0,5	
	DKK	0,9	0,8	-0,1	0,8	0,5	-0,3	
	CHF	0,4	0,3	-0,1	1,2	0,7	-0,5	

Wzrost deficytu płatności w usługach

Saldo płatności usługowych w I kwartale 2003 roku było tradycyjnie ujemne i wyniosło 486 mln EUR. W porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku nastąpiło pogłębienie deficytu płatności usługowych o 143 mln EUR, tj. o 41,7%. Był to wynik zmniejszenia wpływów z eksportu usług o 15,4%, przy obniżeniu wypłat z tytułu importu usług o 0,9%.

WYKR. 5 USŁUGI

Analiza struktury rodzajowej płatności usługowych wskazuje, że poza dodatnim i wykazującym spadek saldem usług transportowych, salda pozostałych rodzajów usług były ujemne.

Szczególnie wysoki poziom deficytu dotyczył usług w zakresie patentów, praw autorskich i opłat, których ujemne saldo wzrosło o 85 mln EUR, tj. o 78,7% na skutek wzrostu wypłat z tytułu zakupu tych usług przez podmioty polskie.

Silne pogorszenie salda (o 56 mln EUR) nastąpiło również w zakresie usług dotyczących ubezpieczeń i reasekuracji, których dodatnie saldo z I kwartału 2002 roku przekształciło się w deficyt w wysokości 46 mln EUR. Był to wynik zmniejszenia się o 49,4% wpływów oraz wzrostu o 22,0% wypłat z tytułu ubezpieczeń i reasekuracji.

Największą poprawę salda w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku odnotowano w zakresie:

- pozostałych usług handlowych¹, których tradycyjnie ujemne saldo zmniejszyło się o 19 mln EUR, tj. o 13,8%, w wyniku zmniejszenia wypłat o 4,7%;
- usług dla ludności, audiowizualnych, kulturalnych i rekreacyjnych, których ujemne saldo zmniejszyło się o 12 mln EUR, tj. o 60,0%, w wyniku zmniejszenia wypłat o 37,1%, przy spadku wpływów o 6,7%.

TABL. VII SKŁADNIKI SALDA USŁUG

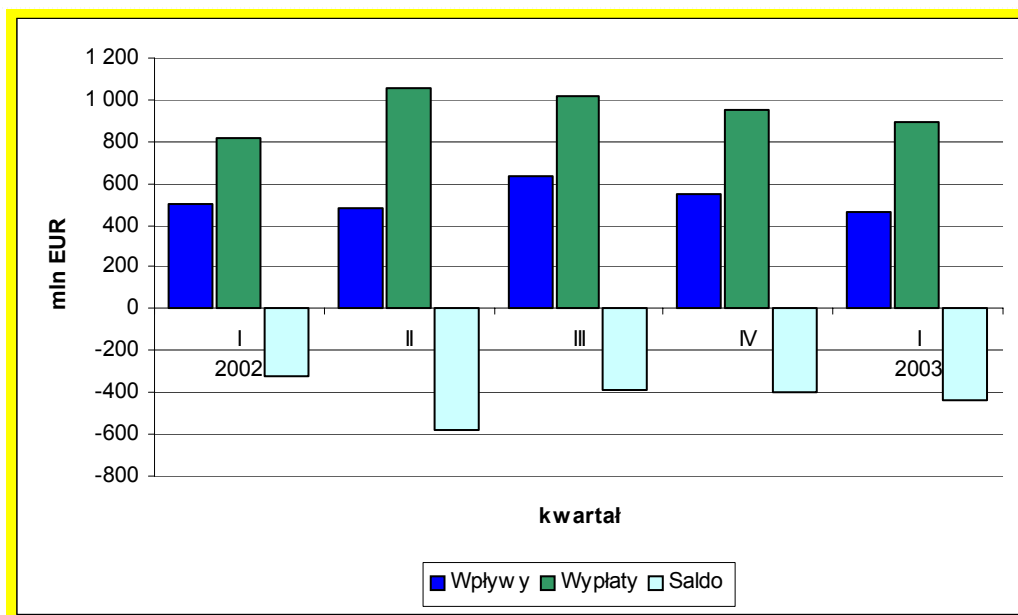
	mln EUR		
	I kw 2002 r.	I kw 2003 r.	Zmiana (2003-2002)
Usługi ogółem	-343	-486	-143
1. Usługi transportowe	90	72	-18
2. Podróże zagraniczne	-8	-8	0
3. Usługi pocztowe, kurierskie i telekomunikacyjne	-20	-19	1
4. Usługi budowlane	-68	-75	-7
5. Ubezpieczenia i reasekuracja	10	-46	-56
6. Usługi finansowe	-5	-23	-18
7. Usługi informatyczne i informacyjne	-43	-38	5
8. Patenty, prawa autorskie i opłaty	-108	-193	-85
9. Pozostałe usługi handlowe	-138	-119	19
10. Usługi dla ludności, audiowizualne, kulturalne i rekreacyjne	-20	-8	12
11. Utrzymanie przedstawicielstw (rządowe)	-33	-29	4
12. Inne	0	0	0

¹ Kategoria *Pozostałych usług handlowych* obejmuje płatności dotyczące pośrednictwa handlowego, leasingu operacyjnego, usług inżynierskich, usług doradztwa prawnego, rachunkowego, itp.

Pogłębienie ujemnego salda dochodów

W pierwszym kwartale 2003 r. odnotowano ujemne saldo dochodów, wynoszące –433 mln EUR. Przed rokiem saldo to było o 26,3% mniejsze i wyniosło –319 mln EUR. Pogłębienie ujemnego salda było wynikiem wzrostu dochodów uzyskanych przez nierezydentów z inwestycji dokonanych w Polsce, a także spadku dochodów uzyskanych przez rezydentów od posiadanych przez nich aktywów zagranicznych.

WYKR. 6 DOCHODY

Łączne wpływy uzyskane przez polskie podmioty z tytułu dochodów od posiadanych aktywów zagranicznych wyniosły w pierwszym kwartale 2003 roku 461 mln EUR i były o 7,2% niższe niż przed rokiem.

Ujemnie na wysokość wpływów z tytułu dochodów w pierwszym kwartale 2003 r. wpłynęło postępujące obniżanie się rynkowych stóp procentowych związanych z głównymi walutami światowymi. Przeciętna wartość (średnia arytmetyczna) trzymiesięcznej stopy EURIBOR (związanej z euro) wynosiła w pierwszym kwartale 2002 roku 3,36%, a w pierwszym kwartale 2003 roku 2,69%. Podobnie wysoki spadek miał miejsce w przypadku stóp związanych z USD. Średnia wartość trzymiesięcznej stopy LIBOR spadła z 1,90% do 1,33%. Krótkoterminowe stopy LIBOR i EURIBOR są bardzo często stopami bazowymi dla obligacji o zmiennym kuponie i dla lokat bankowych o oprocentowaniu zmiennym. W przypadku stóp długoterminowych średnia rentowność pięcioletnich obligacji rządowych krajów strefy euro zmniejszyła się z 4,57% do 3,26%, a podobnych obligacji emitowanych przez rząd USA z 4,38% do 2,86%. Zestawienie wartości średnich rynkowych stóp procentowych związanych z dolarem, euro i złotym zawiera tabela VIII.

TABL. VIII RYNKOWE STOPY PROCENTOWE DLA EUR I USD (WARTOŚCI ŚREDNIE DLA I KWARTAŁU 2002 R. I I KWARTAŁU 2003 R.)

		I kwartał 2002 r.	I kwartał 2003 r.	Zmiana (pkt procentowe)
EURIBOR	1M	3,34	2,75	-0,60
	3M	3,36	2,69	-0,68
	6M	3,41	2,60	-0,81
EUR T-BONDS	2Y	3,93	2,51	-1,41
	5Y	4,57	3,26	-1,31
	10Y	5,01	4,07	-0,94
LIBOR USD	1M	1,85	1,34	-0,51
	3M	1,90	1,33	-0,57
	6M	2,06	1,33	-0,74
USD T-BONDS	2Y	3,17	1,62	-1,55
	5Y	4,38	2,86	-1,52
	10Y	5,06	3,90	-1,16
WIBOR PLN	1M	10,90	6,43	-4,48
	3M	10,41	6,29	-4,12
	6M	10,09	6,08	-4,01
OBLIGACJE SKARBOWE PLN	2Y	9,50	5,65	-3,85
	5Y	9,14	5,52	-3,62
	10Y	10,59	5,63	-4,97

Źródło: Bloomberg, obliczenia własne

W rezultacie wpływy z tytułu dochodów od inwestycji portfelowych, stanowiące 58,8% całości wpływów w pierwszym kwartale 2003 r. i obejmujące przede wszystkim wpływy z tytułu dochodów od papierów dłużnych, pozostały na takim samym poziomie jak przed rokiem. Wpływy z tytułu dochodów od pozostałych inwestycji, stanowiące 22,6 % całości wpływów omawianego okresu, głównie z lokat w bankach zagranicznych, uległy znacznemu obniżeniu. Przyczyną spadku było, obok wspomnianego obniżenia się rynkowych stóp procentowych, zmniejszenie wartości lokat rezydentów w bankach zagranicznych jakie miało miejsce pomiędzy I kw. 2002 r. i I kw. 2003 r. Największy udział we wpływach zarówno z tytułu dochodów od inwestycji portfelowych jak i dochodów od pozostałych inwestycji miały dochody uzyskiwane przez NBP z oficjalnych aktywów rezerwowych.

Wpłaty z tytułu dochodów od inwestycji dokonanych przez nierezydentów w Polsce wyniosły w omawianym okresie 894 mln EUR i były o 9,6% wyższe niż w pierwszym kwartale 2002 r.

Największy składnik całości wypłat z tytułu dochodów w pierwszym kwartale 2003 r. (42,5%) stanowiły wypłaty z tytułu dochodów od inwestycji portfelowych. Przyczyną istotnego wzrostu tych wypłat było znaczne zwiększenie wartości portfela polskich obligacji, przede wszystkim obligacji Skarbu Państwa, znajdujących się w posiadaniu nierezydentów. Spadek stóp procentowych związanych z głównymi walutami światowymi, jak i ze złotym, wpłynął natomiast pomniejszająco na wysokość wypłacanych odsetek.

Wartość portfela obligacji Skarbu Państwa będących w posiadaniu nierezydentów zwiększyła się w porównaniu z I kwartałem 2002 r. o 48%. Zarówno w I kwartale 2003 r. jak i przed rokiem obligacje nominowane w złotych stanowiły ok. 50% stanu posiadania nierezydentów. Oprocentowanie obligacji złotych, a zatem i wartość wypłacanych odsetek, mimo że dwukrotnie niższe niż w pierwszym kwartale 2002 r., były ciągle wyższe niż w przypadku obligacji nominowanych w walutach obcych.

Wypłaty dochodów od pozostałych inwestycji wzrosły o 19,8%. Ich udział w ogólnej sumie wypłat wyniósł 39,3%. Znaczny udział w tej kategorii wypłat miały odsetki zapłacone przez Skarb Państwa wierzycielom zrzeszonym w Klubie Paryskim. W przeciwieństwie do 2002 roku, gdy wypłaty były rozdzielone między I i II kwartał, całość wypłat odsetkowych przypadła na I kwartał 2003 roku.

Kwota transferowanych przez zagranicznych inwestorów dochodów z inwestycji bezpośrednich zmniejszyła się o połowę w porównaniu z pierwszym kwartałem 2002 r. Udział wypłat dochodów z inwestycji bezpośrednich w całkowitej wartości wypłat wyniósł w pierwszym kwartale 2003 r. 11,5%.

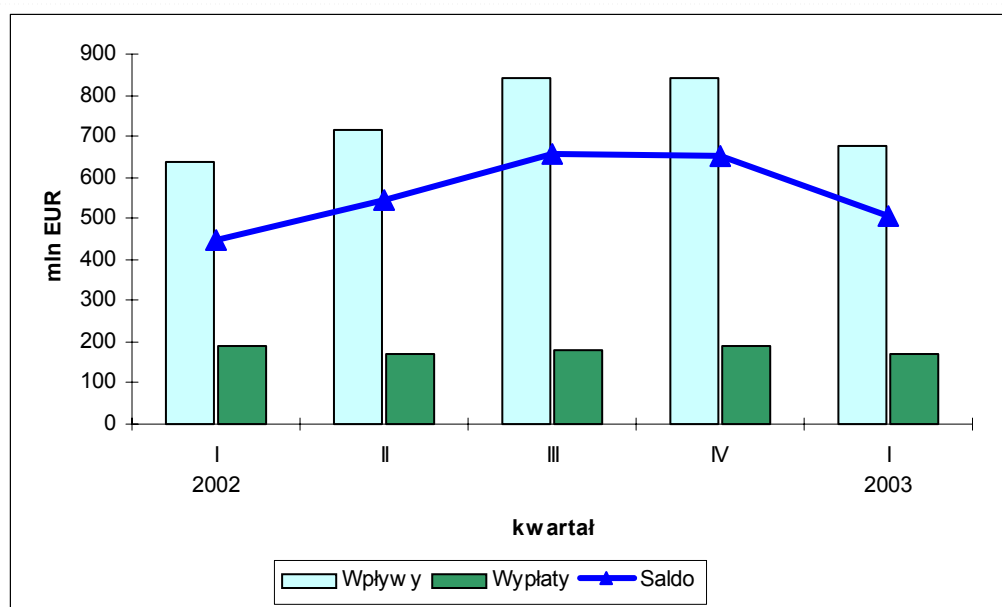
TABL. IX DOCHODY

	I kw 2002 r. mln EUR	I kw 2003 r. mln EUR	Zmiany (2003-2002) mln EUR	Dynamika (2003/2002) %
WPLŹYWY	497	461	-36	92,8
Wynagrodzenia pracowników	59	73	14	123,7
Dochody od inwestycji bezpośrednich	5	7	2	140,0
Dochody od inwestycji portfelowych	271	271	0	100,0
Dochody od pozostałych inwestycji	157	104	-53	66,2
Inne dochody	5	6	1	120,0
WYPŁATY	816	894	78	109,6
Wynagrodzenia pracowników	58	54	-4	93,1
Dochody od inwestycji bezpośrednich	214	103	-111	48,1
Dochody od inwestycji portfelowych	243	380	137	156,4
Dochody od pozostałych inwestycji	293	351	58	119,8
Inne dochody	8	6	-2	75,0
SALDO	-319	-433	-114	—
Wynagrodzenia pracowników	1	19	18	—
Dochody od inwestycji bezpośrednich	-209	-96	113	—
Dochody od inwestycji portfelowych	28	-109	-137	—
Dochody od pozostałych inwestycji	-136	-247	-111	—
Inne dochody	-3	0	3	—

Niewielki wzrost dodatniego salda transferów bieżących

Transfery bieżące są pozycją bilansu płatniczego, której dodatnie saldo od wielu lat wpływa na poprawę salda obrotów bieżących. W I kwartale 2003 roku nadwyżka w zakresie transferów bieżących wyniosła 507 mln EUR, co w porównaniu z I kwartałem 2002 roku oznacza wzrost salda o 61 mln EUR, czyli o 13,7%.

WYKR. 7 TRANSFERY BIEŻĄCE

Wpływy z tytułu transferów bieżących w I kwartale 2003 roku wyniosły 675 mln EUR i zwiększyły się w stosunku do ubiegłego roku o 40 mln EUR, czyli o 6,3%.

Wpływy transferów bieżących sektora rządowego wyniosły 139 mln EUR, a więc w porównaniu z I kwartałem roku ubiegłego wzrosły o 75 mln EUR, tj. o 117,2%. Przyrost ten jest wynikiem otrzymanych darów i pomocy bezzwrotnej. Dary i pomoc bezzwrotna pochodziła głównie z instytucji oraz krajów Unii Europejskiej (120 mln EUR), co stanowiło 86,3% ogółu wpływów z tytułu transferów do polskiego sektora rządowego

W transferach prywatnych (stanowiących 79,4% wpływów transferów bieżących) w porównaniu z rokiem ubiegłym zarejestrowano spadek wpływów o 35 mln EUR, tj. o 6,1%. Główną przyczyną obniżenia wpływów z tytułu transferów prywatnych był niższy napływ środków z tytułu odszkodowań za pracę przymusową Polaków w okresie II wojny światowej. W I kwartale 2003 roku napływ środków z tego tytułu wyniósł 12 mln EUR, co oznacza spadek w stosunku do I kwartału 2002 roku o 55 mln EUR, tj. o 82,1%. Ponadto niższy był napływ darów i pomocy bezzwrotnej oraz niższe wpłaty z zagranicy na rachunki walutowe osób fizycznych, co zniwelowało wzrost napływu z tytułu pozostałych transferów prywatnych.

Wyплаты transferów bieżących w I kwartale 2003 roku wyniosły 168 mln EUR i w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku zmniejszyły się o 21 mln EUR, czyli o 10,1%. Zmniejszenie wypłat dotyczyło transferów prywatnych o 45 mln EUR, tj. o 26,8%. Natomiast o 24 mln EUR, tj. o 114,3% wzrosły wypłaty transferów bieżących sektora rządowego, co było wynikiem wzrostu składek i opłat członkowskich o 30 mln EUR, tj. o 230,8%.

TABL. X TRANSFERY BIEŻĄCE

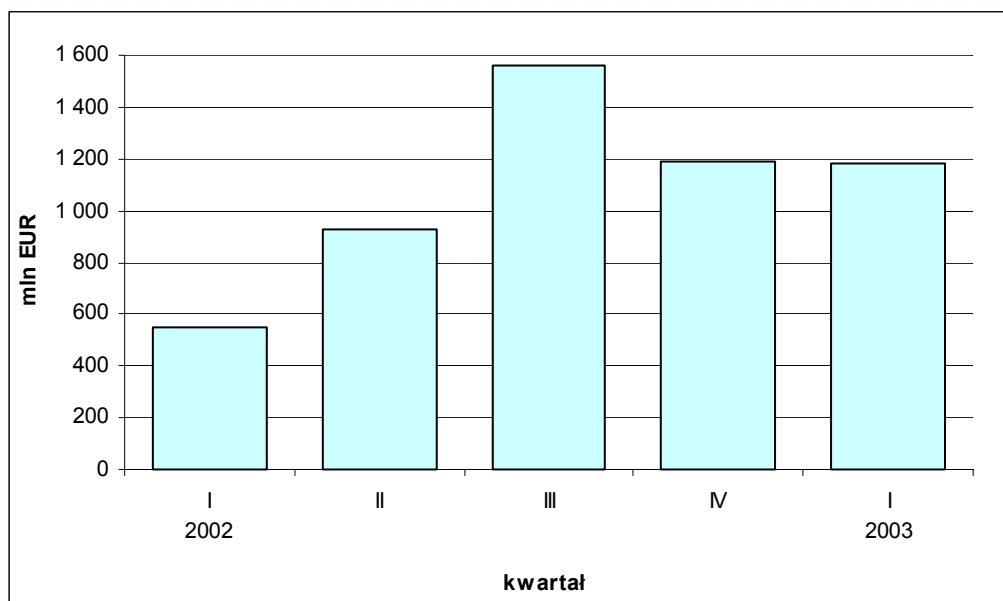
	I kw 2002 r. mln EUR	I kw 2003 r. mln EUR	Zmiana (2003- 2002) mln EUR	Dynamika (2003/2002) %
WPŁYWY	635	675	40	106,3
Transfery rządowe	64	139	75	217,2
Transfery prywatne	571	536	-35	93,9
WYPŁATY	189	168	-21	88,9
Transfery rządowe	21	45	24	214,3
Transfery prywatne	168	123	-45	73,2
SALDA	446	507	61	-
Transfery rządowe	43	94	51	-
Transfery prywatne	403	413	10	-

Wzrost nadwyżki niesklasyfikowanych obrotów bieżących

Wartość salda niesklasyfikowanych obrotów bieżących² w I kwartale 2003 roku wynosiła 1 184 mln EUR, co oznacza wzrost kwoty nadwyżki o 633 mln EUR, tj. o 114,9% w stosunku do I kwartału poprzedniego roku³. Wartość ta kształtowała się na poziomie zbliżonym do IV kwartału 2002 roku.

² Saldo niesklasyfikowanych obrotów bieżących odzwierciedla napływ netto środków w formie pieniędzy zagranicznych (banknotów i monet) do kas walutowych polskich banków z tytułu transakcji dokonanych pomiędzy rezydentami a nierezydentami, które nie zostały sklasyfikowane według standardowych pozycji bilansu płatniczego.

³ Kwota salda w I kwartale 2002 roku zawierała korektę w wysokości 426 mln EUR, dokonaną w styczniu 2002 roku, polegającą na powiększeniu salda niesklasyfikowanych obrotów bieżących oraz pomniejszeniu salda błędów i opuszczeń. Celem tej korekty było wyeliminowanie wpływu operacji wymiany na euro walut narodowych krajów Unii Gospodarczej i Walutowej, tak, by saldo niesklasyfikowanych obrotów bieżących odzwierciedlało poziom transakcji z nierezydentami.

WYKR. 8 SALDO NIESKLASYFIKOWANYCH OBROTÓW BIEŻĄCYCH

W strukturze salda niesklasyfikowanych obrotów bieżących istotną pozycję stanowi saldo obrotów z tytułu podróży zagranicznych. Jak wynika z danych Straży Granicznej⁴ w I kwartale 2003 roku w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku zmniejszyła się o 17,3% liczba Polaków wyjeżdżających za granicę, w związku z czym zmniejszyły się zakupy walut niezbędnych do finansowania podróży zagranicznych. Nastąpił jednak również spadek o 8,0% liczby odpraw cudzoziemców wjeżdżających do Polski. Jednak wydaje się, że wydatki cudzoziemców odwiedzających Polskę wzrosły w porównaniu z I kwartałem 2002 roku. Wzrostowi zakupów cudzoziemców w Polsce oraz ograniczaniu wydatków Polaków za granicą sprzyjała silna deprecjacja złotego wobec euro.

Znaczna poprawa salda skupu walut obcych została spowodowana również tym, że w I kwartale 2002 roku (stanowiącym bazę dla porównań) istotny wpływ na poziom skupu netto miała duża ilość samochodów, sprowadzonych w tym okresie do Polski przez osoby fizyczne. Zakupy te realizowane były głównie w formie gotówkowej, co zmniejszyło nadwyżką niesklasyfikowanych obrotów bieżących związaną z obrotami towarowymi.

Na wzrost salda skupu walut obcych wpływ miały również rosnące transfery walut obcych z tytułu dochodów otrzymywanych przez Polaków za pracę za granicą. Trudna sytuacja na rynku pracy w kraju zmusza Polaków do poszukiwania dodatkowych źródeł utrzymania, w tym podejmowania pracy za granicą.

⁴ Informacja o sytuacji społeczno-gospodarczej kraju I kwartał 2003 r., GUS, kwiecień 2003.

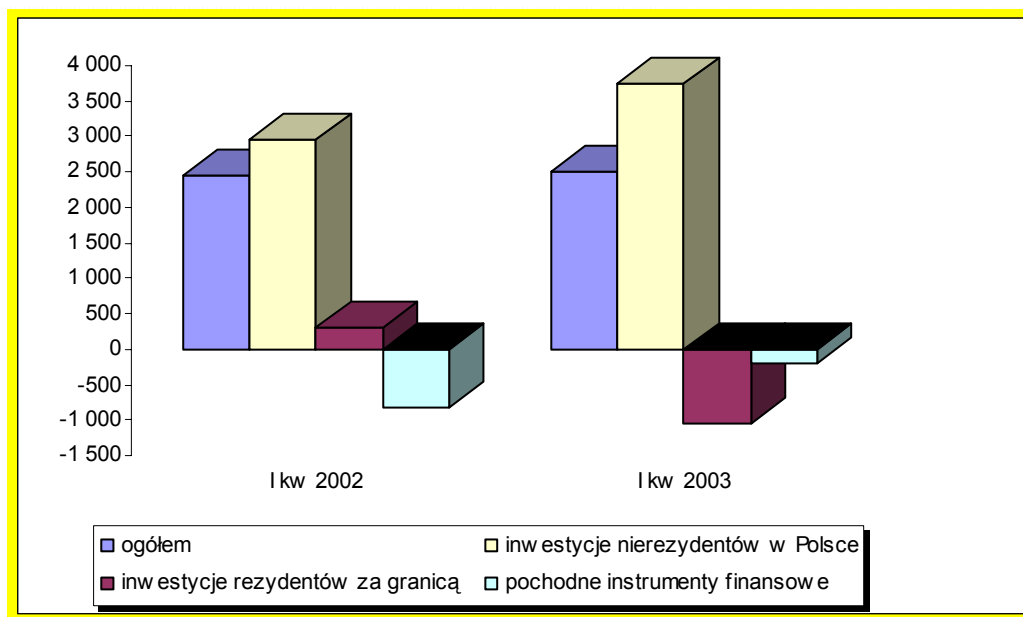
2. Rachunek finansowy

Saldo na rachunku finansowym w pierwszym kwartale 2003 r. było dodatnie i wyniosło 2 500 mln EUR. Była to wartość niemal identyczna jak przed rokiem, gdy saldo to wyniosło 2 448 mln EUR.

W porównaniu z pierwszym kwartałem 2002 r. napływ netto inwestycji dokonanych przez nierezydentów w Polsce uległ zwiększeniu. Saldo tych inwestycji wyniosło 3 734 mln EUR. Przed rokiem nierezydenci zainwestowali netto w Polsce 2 954 mln EUR.

Znaczne zwiększenie napływu środków inwestowanych przez nierezydentów w Polsce w pierwszym kwartale 2003 roku było w głównej mierze rezultatem rekordowo wysokiego napływu kapitału portfelowego. Równocześnie miał miejsce odpływ kapitału z tytułu kredytów otrzymanych.

WYKR. 9 **KOMPONENTY RACHUNKU FINANSOWEGO**

Saldo inwestycji dokonanych przez rezydentów za granicą było ujemne i wyniosło -1 039 mln EUR. Oznacza to, że w pierwszym kwartale 2003 roku rezydenci powiększyli swoje inwestycje zagraniczne. Dotyczyło to przede wszystkim lokat w bankach zagranicznych. Przed rokiem saldo to było dodatnie i wyniosło 308 mln EUR.

Saldo inwestycji w pochodne instrumenty finansowe było w pierwszym kwartale 2003 roku ujemne i wyniosło -195 mln EUR. Przed rokiem saldo to było znacznie większe i wynosiło -814 mln EUR.

2. 1. Inwestycje nierezydentów w Polsce

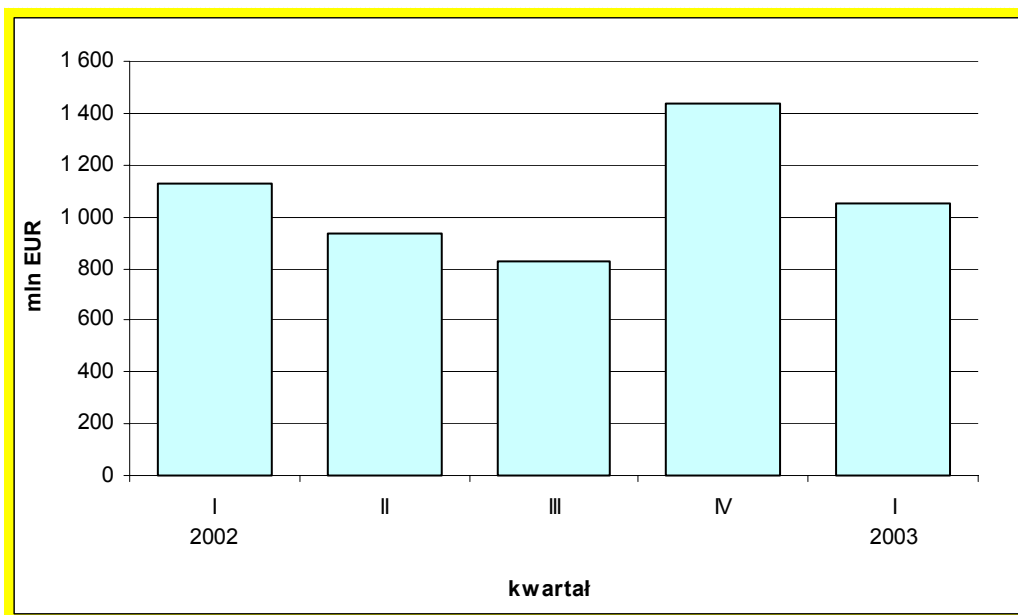
Saldo inwestycji nierezydentów dokonanych w Polsce w pierwszym kwartale 2003 r. wyniosło 3 734 mln EUR. Napływ kapitału był o 26,4 % wyższy niż przed rokiem, gdy wyniósł 2 954 mln EUR. Zasadniczej zmianie uległa struktura napływającego kapitału. W pierwszym kwartale 2002 roku napływ inwestycji o charakterze długookresowym (inwestycji bezpośrednich i kredytów długoterminowych) był niemal równy napływowi inwestycji o charakterze krótkookresowym. Natomiast w pierwszym kwartale 2003 r. udział inwestycji o charakterze krótkookresowym (inwestycje portfelowe, kredyty krótkoterminowe, rachunki bieżące i depozyty) wyniósł aż 86,9%. Było to przede wszystkim wynikiem wysokiego udziału inwestycji portfelowych w ogólnej kwocie kapitału inwestowanego przez nierezydentów. Inwestycje nierezydentów o charakterze krótkookresowym wyniosły w pierwszym kwartale 2003 r. 3 243 mln EUR. Jednocześnie spadł udział środków inwestowanych długookresowo, głównie kredytów otrzymanych od nierezydentów.

TABL. XI ZAGRANICZNE INWESTYCJE W POLSCE

	mln EUR		
	I kw 2002 r.	I kw 2003 r.	Zmiana (2003-2002)
Inwestycje nierezydentów dokonane w Polsce	2 954	3 734	780
Inwestycje długookresowe	1 349	491	-858
Zagraniczne inwestycje bezpośrednie w kraju	1 132	1 050	-82
Kredyty otrzymane powyżej 1 roku	217	-559	-776
Inwestycje krótkookresowe	1 605	3 243	1 638
Zagraniczne inwestycje portfelowe w kraju (pasywa)	1 730	2 920	1 190
Kredyty otrzymane do 1 roku włącznie	97	-189	-286
Rachunki bieżące i depozyty	-222	512	734
Pozostałe zobowiązania	0	0	0

Zmniejszony napływ zagranicznych inwestycji bezpośrednich

Napływ kapitału netto z tytułu zagranicznych inwestycji bezpośrednich lokowanych w Polsce w pierwszym kwartale 2003 r. wyniósł 1 050 mln EUR. Była to kwota o 82 mln EUR, czyli o 7,2 % niższa niż przed rokiem.

WYKR. 10 SALDO ZAGRANICZNYCH INWESTYCJI BEZPOŚREDNICH

Wartość napływającego kapitału przeznaczonego na powiększenie kapitałów własnych polskich przedsiębiorstw i banków (zakup akcji lub udziałów) wyniosła 1 125 mln EUR i była w porównaniu z I kwartałem 2002 r. o ponad połowę wyższa.

Po raz pierwszy w ciągu ostatnich kilku lat w pierwszym kwartale 2003 r. miał miejsce odpływ netto kapitału inwestowanego przez zagranicznych inwestorów bezpośrednich w postaci kredytów udzielanych polskim bankom i przedsiębiorstwom. Saldo kredytów od zagranicznych inwestorów było ujemne i wyniosło -75 mln EUR.

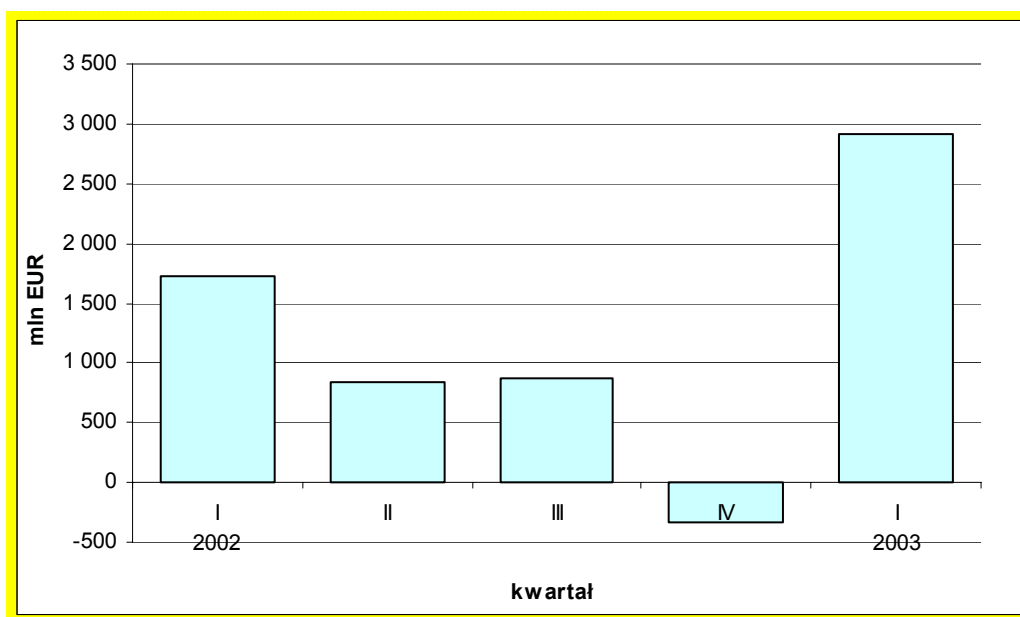
TABL. XII ZAGRANICZNE INWESTYCJE BEZPOŚREDNIE

	I kw 2002 r. mln EUR	I kw 2003 r. mln EUR	Zmiana (2003-2002) mln EUR
Kapitał własny i kredyty inwestorów	1 132	1 050	-82
Kapitał własny	743	1 125	382
Kredyty inwestorów	389	-75	-464

Rekordowy napływ kapitału portfelowego

Decydujący wpływ na saldo zagranicznych inwestycji w Polsce miały inwestycje portfelowe. Kapitał netto zainwestowany w pierwszym kwartale 2003 roku przez nierezydentów w polskie papiery wartościowe wyniósł 2 920 mln EUR. Stanowiło to aż 86,9% całkowitego napływu kapitału z tytułu inwestycji nierezydentów w Polsce w pierwszym kwartale 2003 r. Była to wielkość o 68,8% wyższa niż przed rokiem, gdy wartość zagranicznych inwestycji portfelowych wyniosła 1 730 mln EUR.

WYKR. 11 SALDO ZAGRANICZNYCH INWESTYCJI PORTFELOWYCH

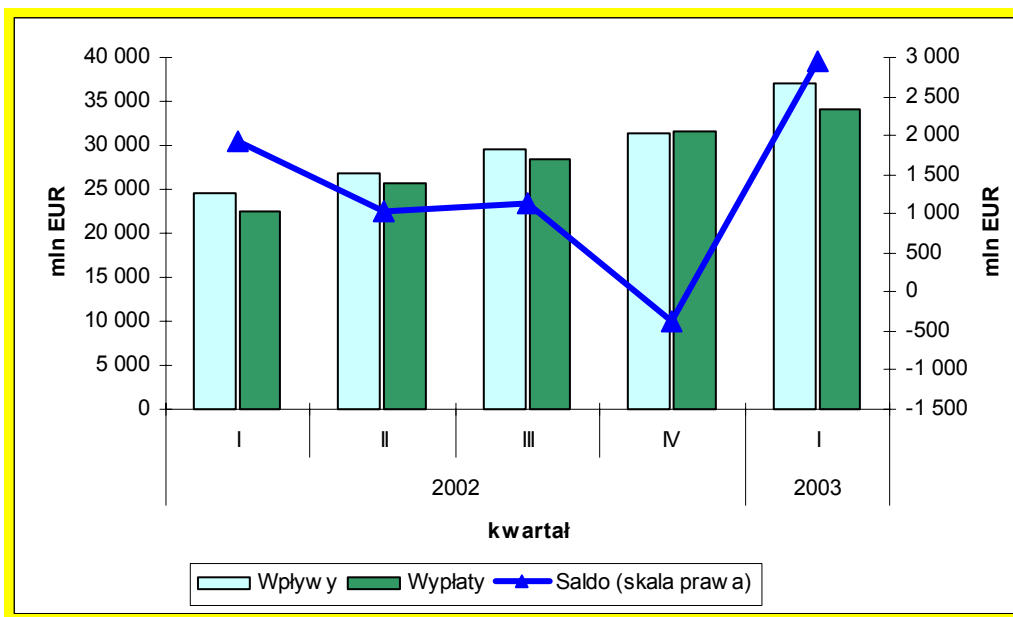
O wysokości salda zagranicznych inwestycji portfelowych zdecydował napływ kapitału inwestowanego przez nierezydentów w dłużne papiery wartościowe, przede wszystkim

TABL. XIII ZAGRANICZNE INWESTYCJE PORTFELOWE

	I kw 2002 r. mln EUR	I kw 2003 r. mln EUR	Zmiana (2003-2002) mln EUR	Dynamika (2003/2002) %
WPŁYWY	25 888	37 583	11 695	145,2
Udziałowe papiery wartościowe	1 396	624	-772	44,7
Dłużne papiery wartościowe	24 492	36 959	12 467	150,9
WYPŁATY	24 158	34 663	10 505	143,5
Udziałowe papiery wartościowe	1 591	649	-942	40,8
Dłużne papiery wartościowe	22 567	34 014	11 447	150,7
SALDO	1 730	2 920	1 190	—
Udziałowe papiery wartościowe	-195	-25	170	—
Dłużne papiery wartościowe	1 925	2 945	1 020	—

wyemitowane przez Skarb Państwa. Napływ netto środków zainwestowanych w polskie papiery dłużne w pierwszym kwartale 2003 r. wyniósł 2 945 mln EUR.

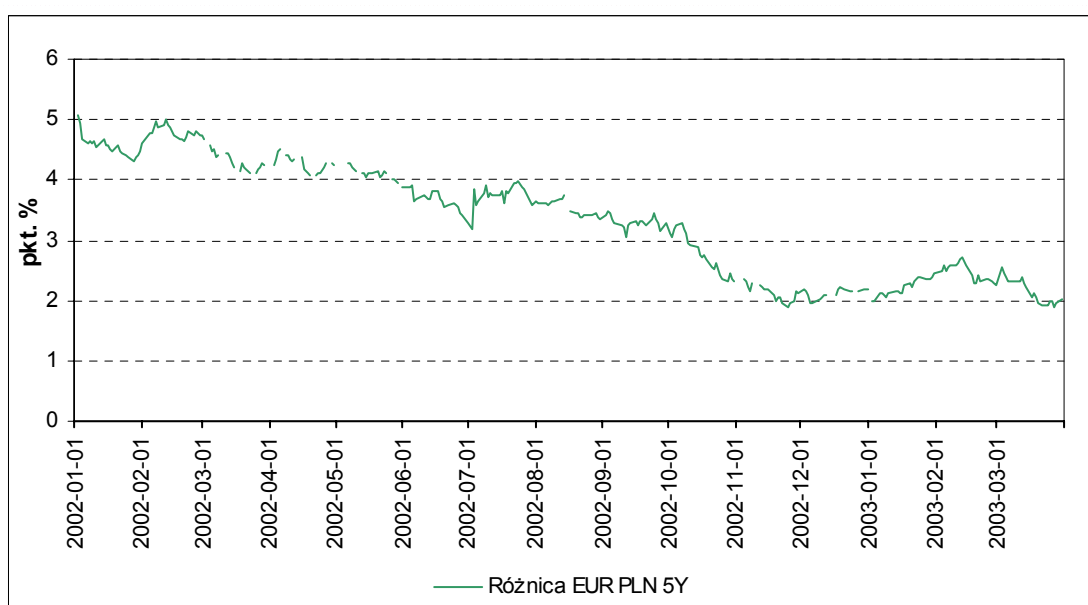
WYKR. 12 INWESTYCJE W POLSKIE PAPIERY DŁUŻNE

Zainteresowanie nierezydentów w omawianym okresie skupiało się na dłużnych papierach Skarbu Państwa emitowanych na rynkach zagranicznych jak i znajdujących się w obrocie na rynku krajowym.

O wysokości salda inwestycji w polskie papiery dłużne dla całego pierwszego kwartału przesądziło saldo obrotów w lutym, wynoszące 2 693 mln EUR. W tym miesiącu Skarb

WYKR. 13 RÓŻNICA RENTOWNOŚCI 5-LETNICH OBLIGACJI NOMINOWANYCH W ZŁOTYCH I EURO

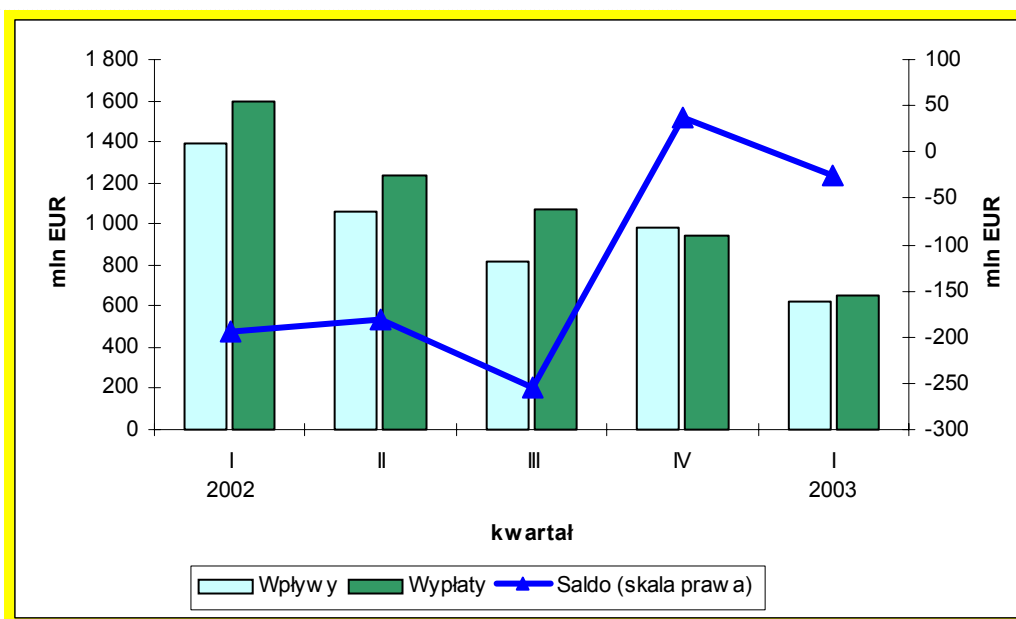

Źródło: Bloomberg, obliczenia własne

Państwa wyemitował na rynkach zagranicznych euroobligacje o wartości nominalnej 1 500 mln EUR. Obligacje te o stałym kuponie, sprzedane z dyskontem, mają rentowność wyższą niż porównywalne obligacje rządów krajów strefy euro. Również w lutym odnotowano bardzo duże zakupy obligacji skarbowych nominowanych w złotych, dokonywane przez nierezydentów na rynku krajowym. W tym miesiącu powiększeniu uległa różnica rentowności 5-letnich obligacji zwłaszcza pomiędzy papierami nominowanymi w złotych i w euro. Różnica ta na początku 2003 roku wynosiła ok. 2%, a w lutym powiększyła się do niemal 3%. Zwiększyło to atrakcyjność inwestycji w polskie papiery nominowane w złotych.

W pierwszym kwartale 2003 roku wystąpił niewielki odpływ kapitału inwestowanego przez nierezydentów w polskie papiery udziałowe. Saldo w omawianym okresie było ujemne i wyniosło 25 mln EUR. Przed rokiem saldo tych inwestycji było również ujemne i wyniosło 195 mln EUR. W przeciwieństwie do dłużnych papierów wartościowych, wartość obrotów (wpływów i wypłat) związanych z inwestycjami w polskie papiery udziałowe jest stosunkowo niska i wykazuje powolną tendencję spadkową.

WYKR. 14 INWESTYCJE W POLSKIE PAPIERY UDZIAŁOWE

Polski rynek w dalszym ciągu charakteryzowała niska płynność większości akcji, stanowiąca istotny czynnik podwyższający ryzyko inwestowania w papiery udziałowe. Wiele spółek, które charakteryzują się wysoką kapitalizacją, ma niewspółmiernie niską płynność efektywną (tzw. free float), czyli wartość akcji znajdujących się w posiadaniu drobnych inwestorów. Wynika to ze struktury kapitału tych spółek, posiadających udziałowców większościowych, przede wszystkim zagranicznych inwestorów bezpośrednich. W konsekwencji większość akcji danej spółki pozostaje poza swobodnym obrotem giełdowym.

Coraz większe znaczenie na rynku akcji mają polscy inwestorzy instytucjonalni, przede wszystkim otwarte fundusze emerytalne. Dysponują one coraz większym kapitałem pochodzącym z comiesięcznych wpłat składek emerytalnych i mają największy wpływ na kursy akcji spółek objętych indeksem WIG-20. To powoduje, że zachowanie kursów nie jest skorelowane z rzeczywistą kondycją spółek i często odbiega istotnie również od zachowania zagranicznych rynków akcji. Nieprzewidywalność warszawskiej giełdy stanowi czynnik ryzyka inwestycyjnego. Fundusze emerytalne zmniejszają również i tak niską, efektywną płynność rynku akcji, mając ograniczone ustawowo możliwości lokowania aktywów poza polskim rynkiem.

Ujemne saldo kredytów zagranicznych

W I kwartale 2003 roku nastąpił odpływ netto kapitału zagranicznego z tytułu otrzymanych kredytów zagranicznych w wysokości -748 mln EUR. W analogicznym okresie roku ubiegłego zarejestrowano napływ kapitału, który wyniósł 314 mln EUR. Odpływ netto kapitału dotyczył głównie sektora rządowego.

WYKR. 15 KREDYTY OTRZYMANE

Dane dotyczące sektora rządowego wskazują na znaczny wzrost spłat kredytów w porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego. Wartość spłat dokonanych przez rząd w I kwartale 2003 roku wyniosła 895 mln EUR, tj. o prawie pięciokrotnie więcej niż w I kwartale 2002 roku. Taka obsługa zadłużenia zagranicznego wynika przede wszystkim z rosnących spłat zobowiązań wobec wierzycieli zrzeszonych w Klubie Paryskim. Wzrost spłat w I kwartale 2003 roku wynikał także ze spłaty krótkoterminowego kredytu, zaciągniętego i

częściowo spłaconego w IV kwartale 2002 roku, który był kredytem pomostowym pozwalającym na wcześniejszy wykup obligacji Brady'ego przed nową emisją euroobligacji.

W I kwartale 2003 roku zarejestrowano odpływ netto kapitału z sektora przedsiębiorstw w postaci kredytów zagranicznych, który wyniósł -33 mln EUR. W analogicznym okresie roku ubiegłego nastąpił odpływ netto kapitału w wysokości -79 mln EUR. Wykorzystanie nowych kredytów zagranicznych przez przedsiębiorstwa wyniosło 929 mln EUR, czyli znacząco zwiększyło się w stosunku do I kwartału 2002 roku o 484 mln EUR, tj. 108,8%. Zwiększyły się także spłaty kredytów wcześniej zaciągniętych przez przedsiębiorstwa. W I kwartale 2003 roku wyniosły one 962 mln EUR i były większe niż w analogicznym okresie roku ubiegłego o 438 mln EUR, tj. 83,6%.

Wykorzystanie nowych kredytów zagranicznych przez polskie banki zmniejszyło się. W I kwartale 2003 roku wartość nowych kredytów tego sektora wyniosła 339 mln EUR. Oznacza to spadek o 478 mln EUR, tj. 58,5% w stosunku do poprzedniego roku. Odnotowano równocześnie spadek spłat o 31,5%. W rezultacie zarejestrowano napływ netto kapitału do sektora bankowego w wysokości 76 mln EUR.

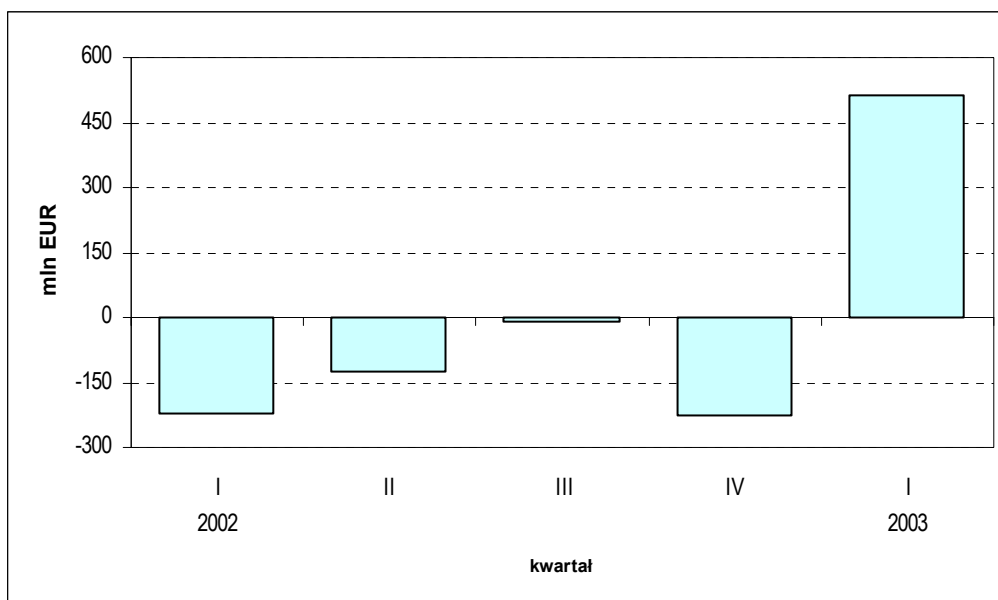
TABL. XIV KREDYTY OTRZYMANE

	I kw 2002 r. mln EUR	I kw 2003 r. mln EUR	Zmiana (2003-2002) mln EUR	Dynamika (2003/2002) %
WYKORZYSTANIE	1 408	1 372	-36	97,4
Narodowy Bank Polski	0	0	0	—
Sektor rządowy	146	104	-42	71,2
Długoterminowe	146	104	-42	71,2
Krótkoterminowe	0	0	0	—
Sektor bankowy	817	339	-478	41,5
Długoterminowe	817	339	-478	41,5
Krótkoterminowe	0	0	0	—
Sektor pozarządowy i pozabankowy	445	929	484	208,8
Długoterminowe	304	487	183	160,2
Krótkoterminowe	141	442	301	313,5
SPLĄTY	1 094	2 120	1 026	193,8
Narodowy Bank Polski	0	0	0	—
Sektor rządowy	186	895	709	481,2
Długoterminowe	186	640	454	344,1
Krótkoterminowe	0	255	255	—
Sektor bankowy	384	263	-121	68,5
Długoterminowe	382	263	-119	68,8
Krótkoterminowe	2	0	-2	0,0
Sektor pozarządowy i pozabankowy	524	962	438	183,6
Długoterminowe	482	586	104	121,6
Krótkoterminowe	42	376	334	895,2
SALDA	314	-748	-1 062	—
Narodowy Bank Polski	0	0	0	—
Sektor rządowy	-40	-791	-751	—
Długoterminowe	-40	-536	-496	—
Krótkoterminowe	0	-255	-255	—
Sektor bankowy	433	76	-357	—
Długoterminowe	435	76	-359	—
Krótkoterminowe	-2	0	2	—
Sektor pozarządowy i pozabankowy	-79	-33	46	—
Długoterminowe	-178	-99	79	—
Krótkoterminowe	99	66	-33	—

Wzrost zagranicznych depozytów w bankach polskich

W I kwartale 2003 roku saldo pozycji rachunki bieżące i depozyty nierezydentów w bankach polskich było dodatnie i wyniosło 512 mln EUR.

WYKR. 16 SALDO RACHUNKÓW BIEŻĄCYCH I DEPOZYTÓW

Napływ kapitału był głównie efektem zaciągnięcia zobowiązań z tytułu pasywnych transakcji repo dokonanych przez NBP. Depozyty nierezydentów w bankach komercyjnych w I kwartale 2003 roku zwiększyły się o 162 mln EUR.

2. 2. Inwestycje rezydentów za granicą

Wzrost inwestycji rezydentów za granicą

Polskie inwestycje za granicą zwiększyły się w I kwartale 2003 roku o 1 039 mln EUR. Na wzrost polskich aktywów zagranicznych wpłynęło przede wszystkim zwiększenie lokat i depozytów polskich banków w bankach zagranicznych. W I kwartale 2003 roku polskie banki ulokowały w bankach zagranicznych środki w wysokości 888 mln EUR. Nastąpiła więc istotna zmiana (o 1,2 mld EUR) w stosunku do I kwartału 2002 roku, kiedy to polskie banki zmniejszyły wielkość swoich aktywów zagranicznych w postaci lokat.

Wartość netto inwestycji bezpośrednich dokonanych przez polskich rezydentów za granicą w ciągu I kwartału 2003 roku wyniosła 161 mln EUR. W wyniku przewagi spłat nad wykorzystaniem nowych kredytów wartość kredytów udzielonych nierezydentom zmniejszyła się o 20 mln EUR.

TABL. XV INWESTYCJE REZYDENTÓW ZA GRANICĄ *

	mln EUR		
	I kw 2002 r.	I kw 2003 r.	Zmiana (2003-2002)
Inwestycje rezydentów dokonane za granicą	308	-1 039	-1 347
Polskie inwestycje bezpośrednie za granicą	9	-161	-170
Polskie inwestycje portfelowe za granicą	-70	-10	60
Kredyty udzielone	24	20	-4
Gotówka, rachunki bieżące i lokaty	345	-888	-1 233
Pozostałe należności	0	0	0

*W przypadku inwestycji rezydentów za granicą znak ujemny oznacza odpływ kapitału za granicę, czyli powiększenie inwestycji.

Polskie inwestycje portfelowe za granicą zwiększyły się w I kwartale 2003 roku o 10 mln EUR.

2. 3. Pochodne instrumenty finansowe

Saldo obrotów wynikających z rozliczeń transakcji zawartych pomiędzy rezydentami a nierezydentami związanych z pochodnymi instrumentami finansowymi było w pierwszym kwartale 2003 r. ujemne i wyniosło -195 mln EUR. Przed rokiem zanotowano znacznie wyższy odpływ kapitału, wynoszący -814 mln EUR.

TABL. XVI SALDO POCHODNYCH INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

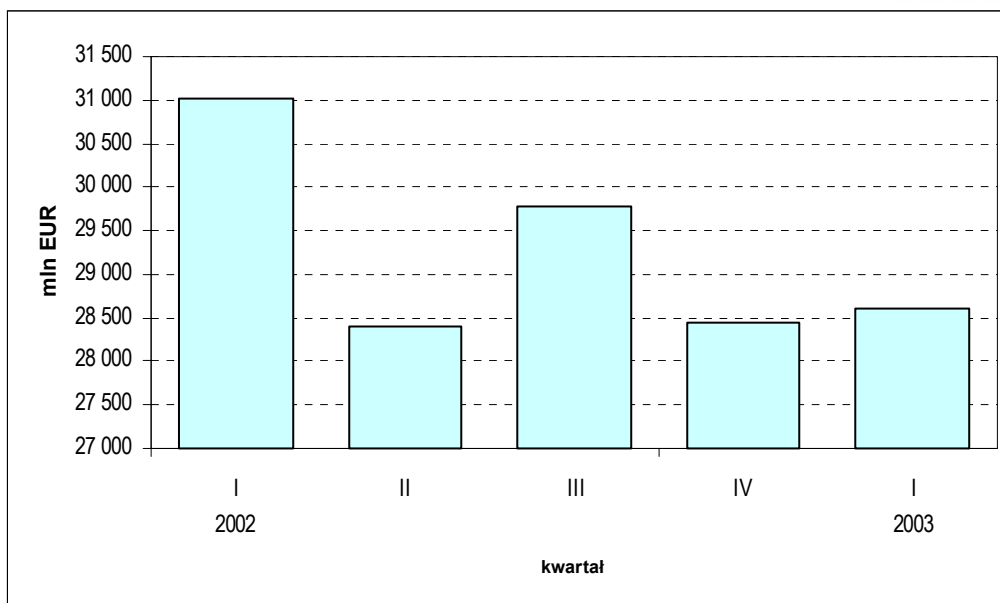
	mln EUR		
	I kw 2002 r.	I kw 2003 r.	Zmiana (2003-2002)
Pochodne instrumenty finansowe	-814	-195	619

Większość zarejestrowanych płatności wynikała z realizacji swapów walutowych i swapów stóp procentowych zawieranych na rynku międzybankowym. Ujemne saldo stanowiło łączny wynik transakcji rezydentów z nierezydentami oraz przepływy wynikające z otwarcia i rozliczania pozycji w instrumentach pochodnych.

3. Wynik bilansu płatniczego a poziom rezerw walutowych

Wynik bilansu płatniczego mierzonego jako suma salda obrotów bieżących, salda obrotów kapitałowych i finansowych oraz salda błędów i opuszczeń⁵ osiągnął wartość -843 mln EUR.

WYKR. 17 STAN OFICJALNYCH AKTYWÓW REZERWOWYCH

W następstwie dokonanych transakcji oficjalne aktywa rezerwowe wzrosły o 840 mln EUR. Do zwiększenia aktywów rezerwowych przyczynił się napływ środków z emisji obligacji

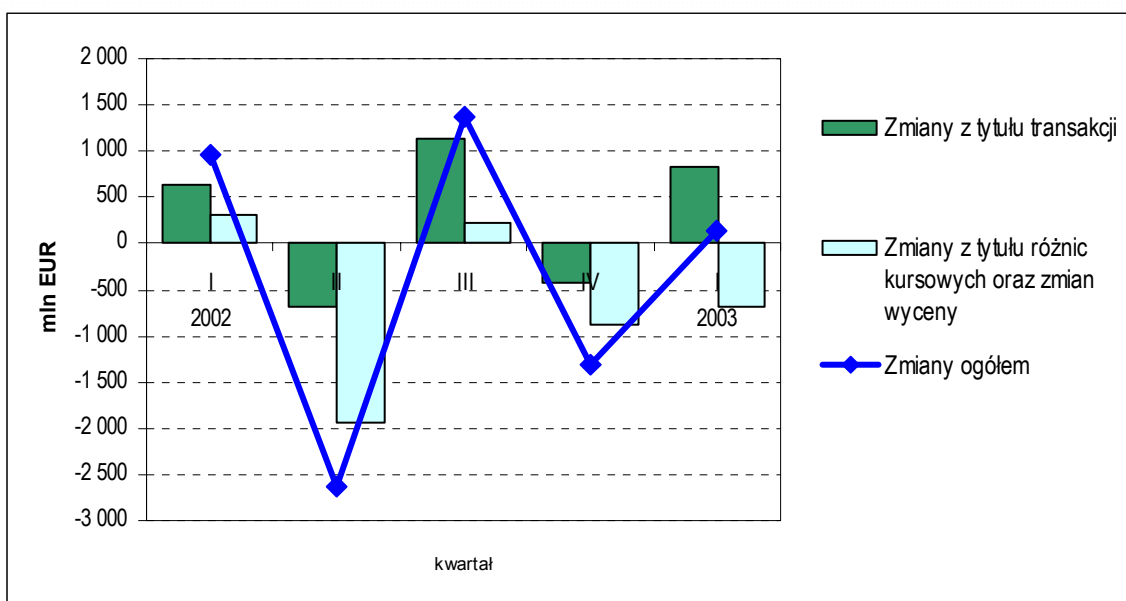
TABL. XVII STAN OFICJALNYCH AKTYWÓW REZERWOWYCH (NA KONIEC KWARTAŁU)

	2002				2003
	I	II	III	IV	I
OFICJALNE AKTYWA REZERWOWE	31 028,1	28 393,6	29 767,7	28 450,0	28 597,8
Złoto monetarne	1 143,4	1 062,4	1 089,3	1 082,8	1 018,8
SDR	41,8	41,7	45,4	46,9	48,6
Transza rezerwowa w MFW	524,3	516,0	645,5	622,4	608,3
Foreign exchange (lokaty i papiery wartościowe)	28 022,7	25 367,9	27 120,9	25 504,1	25 083,5
Inne należności w walutach wymiennalnych	1 295,9	1 405,6	866,6	1 193,8	1 838,6

⁵ Część transakcji wchodzących w skład salda błędów i opuszczeń zostanie, po otrzymaniu dodatkowych informacji bezpośrednio z przedsiębiorstw, zakwalifikowana do standardowych pozycji bilansu płatniczego w bilansie płatniczym na bazie transakcji.

rządowych na rynkach zagranicznych o wartości 1 500 mln EUR w lutym 2003 roku, jak również dochody z oficjalnych aktywów rezerwowych będących w posiadaniu NBP. Transakcje zmniejszające oficjalne aktywa rezerwowe, które miały miejsce w ciągu I kwartału 2003 roku, to bieżąca obsługa zagranicznego zadłużenia budżetowego (odsetki i spłaty rat kapitałowych wobec wierzycieli zrzeszonych w Klubie Paryskim).

WYKR. 18 ZMIANY STANU OFICJALNYCH AKTYWÓW REZERWOWYCH

Na stan oficjalnych aktywów rezerwowych, oprócz transakcji zarejestrowanych w bilansie płatniczym, wpłynęły również zmiany wyceny oraz różnice kursowe. Spowodowały one spadek stanu rezerw o 692 mln EUR. Główną przyczyną zmian z tytułu różnic kursowych było umocnienie się euro w stosunku do dolara amerykańskiego.

Łącznie, w wyniku transakcji zarejestrowanych w bilansie płatniczym, zmian wyceny oraz różnic kursowych, stan oficjalnych aktywów rezerwowych wzrósł w I kwartale 2003 roku o 148 mln EUR i wyniósł na koniec okresu 28 598 mln EUR.

4. Wskaźniki związane z bilansem płatniczym

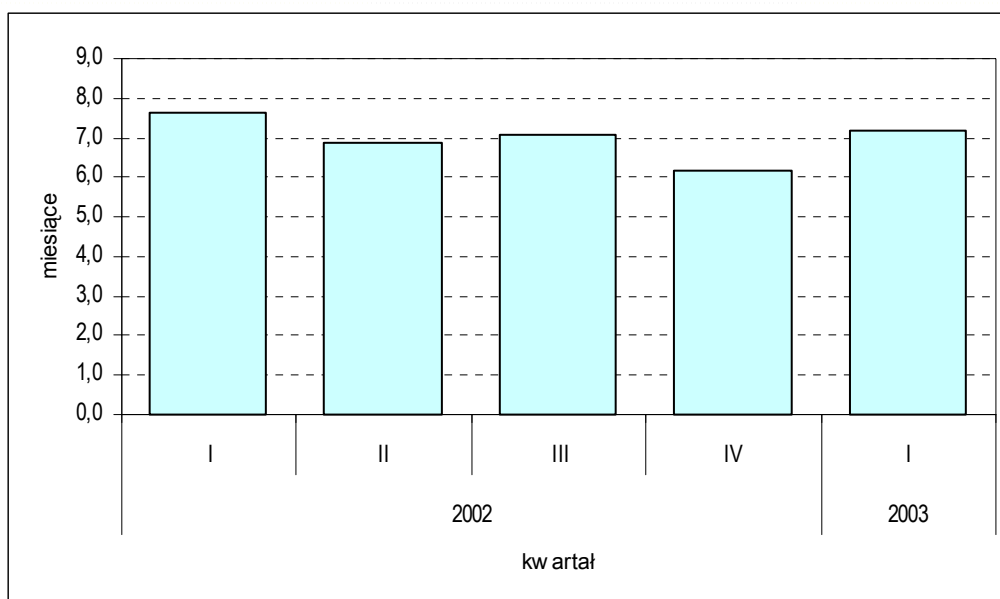
TABL. XVIII WYBRANE WSKAŹNIKI BILANSU PŁATNICZEGO

	typ wsk.	I kw. 2002 r.	II kw. 2002 r.	III kw. 2002 r.	IV kw. 2002 r.	I kw. 2003 r.	
1	<u>Saldo obrotów bieżących</u> Produkt krajowy brutto	%	-5,4	-3,5	-2,0	-3,4	-3,2
2	<u>Saldo obrotów towarowych i usługowych</u> Produkt krajowy brutto	%	-6,8	-5,2	-5,9	-6,1	-6,1
3	<u>Stan oficjalnych aktywów rezerwowych</u> Import towarów i usług (średni, miesięczny)	w mies.	7,6	6,9	7,1	6,2	7,2
4	<u>Saldo zagranicznych inwestycji bezpośrednich</u> Saldo obrotów bieżących	%	-42,6	-52,6	-88,6	-79,3	-73,4
5	<u>Stan oficjalnych aktywów rezerwowych</u> Podaż pieniądza ogółem (M3)	%	34,9	35,3	37,8	35,6	39,3
A	Saldo obrotów bieżących	mIn EUR	-2 659	-1 780	-932	-1 817	-1 431
B	Saldo obrotów towarowych i usługowych	mIn EUR	-3 337	-2 675	-2 770	-3 258	-2 689
C	Eksport towarów i usług	mIn EUR	8 858	9 709	9 855	10 539	9 223
D	Import towarów i usług	mIn EUR	12 195	12 384	12 625	13 797	11 912
E	Saldo zagranicznych inwestycji bezpośrednich	mIn EUR	1 132	937	826	1 440	1 050
F	Stan oficjalnych aktywów rezerwowych na koniec okresu	mIn EUR	31 028	28 394	29 768	28 450	28 598
G	Produkt krajowy brutto	mIn EUR	49 306	51 018	46 841	53 267	44 096
H	Podaż pieniądza ogółem (M3)	mIn EUR	89 025	80 425	78 674	79 985	72 849
J	Kurs średni w okresie, EUR w PLN		3,6214	3,7148	4,0823	3,9978	4,1845

Analiza wskaźników związanych z danymi bilansu płatniczego prowadzi do następujących wniosków:

- relacja salda obrotów bieżących do PKB nieznacznie poprawiła się w I kwartale 2003 roku w porównaniu z IV kw. 2002 r. i wyniosła -3,2%. Wskaźnik ten liczony w ujęciu rocznym (tabl. XXX), w okresie II kw. 2003 – I kw. 2003 roku, wyniósł -3,1%, co oznacza poprawę w porównaniu do analogicznego okresu sprzed roku o 0,8 punktu procentowego.
- wskaźnik finansowania deficytu obrotów bieżących przez inwestycje bezpośrednie wyniósł w I kwartale 2003 roku 73,4%, czyli osiągnął poziom podobny do średniego poziomu tego wskaźnika w 2002 roku. W ujęciu rocznym wartość tego wskaźnika wyniosła 71,4% i była ona niższa niż w analogicznym okresie poprzedniego roku, kiedy to wyniosła 90,1%. Spadek wartości tego wskaźnika wynika ze znacznego spadku napływu zagranicznych inwestycji bezpośrednich do Polski.
- wskaźnik pokrycia importu towarów i usług aktywami rezerwowymi znacznie poprawił się. W I kwartale 2003 roku wskazywał on na możliwość finansowania importu z rezerw przez 7,2 miesiąca. Poprawa ta wynikała przede wszystkim ze spadku importu towarów.

WYKR. 19 WSKAŹNIK: OFICJALNE AKTYWA REZERWOWE / IMPORT TOWARÓW I USŁUG (ŚREDNI, MIESIĘCZNY)

- wskaźnik pokrycia podaży pieniądza ogółem (M3) przez oficjalne aktywa rezerwowe na koniec I kwartału 2003 roku poprawił się o 3,7 punktu procentowego w porównaniu do końca 2002 roku i wyniósł 39,3%. Było to związane ze spadkiem podaży pieniądza.

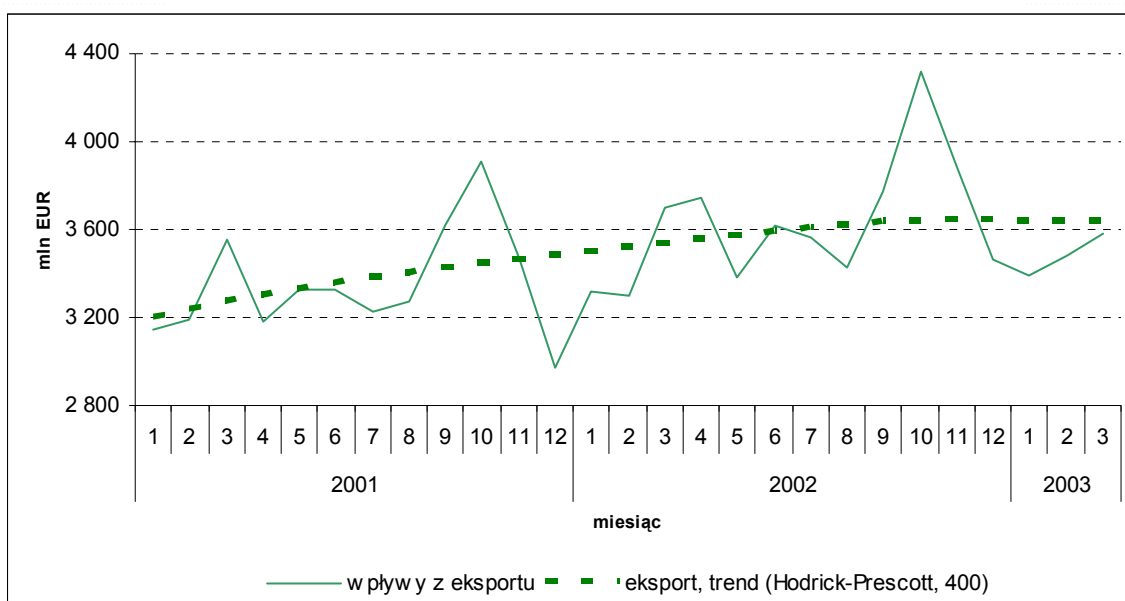
Aneks nr I Obroty handlu zagranicznego w ujęciu rzeczowym⁶

1. Eksport według statystyki celnej

Wartość eksportu

Eksport towarów, zarejestrowany przez statystykę celną w I kwartale 2003 roku, wyniósł 10 454 mln EUR, co w porównaniu z analogicznym kwartałem poprzedniego roku oznacza wzrost o 135 mln EUR, tj. o 1,3%. Zdecydowanie wyższą dynamikę wykazywały obroty eksportowe w ujęciu dolarowym i w złotych, ponieważ wzrosły one odpowiednio o 23,6% i 17%. Dane statystyki celnej od początku 2001 roku do października 2002 roku wykazywały tendencję wzrostową w polskim eksporcie. Od listopada 2002 roku wpływy z eksportu wykazują tendencję do stabilizacji.

WYKR. 20 EKSPORT W UJĘCIU RZECZOWYM - TREND

⁶ Dane w niniejszym aneksie zostały zestawione przez NBP na podstawie zbiorów CIHZ, zawierających dane z dokumentów celnych SAD zgodnie z metodologią GUS.

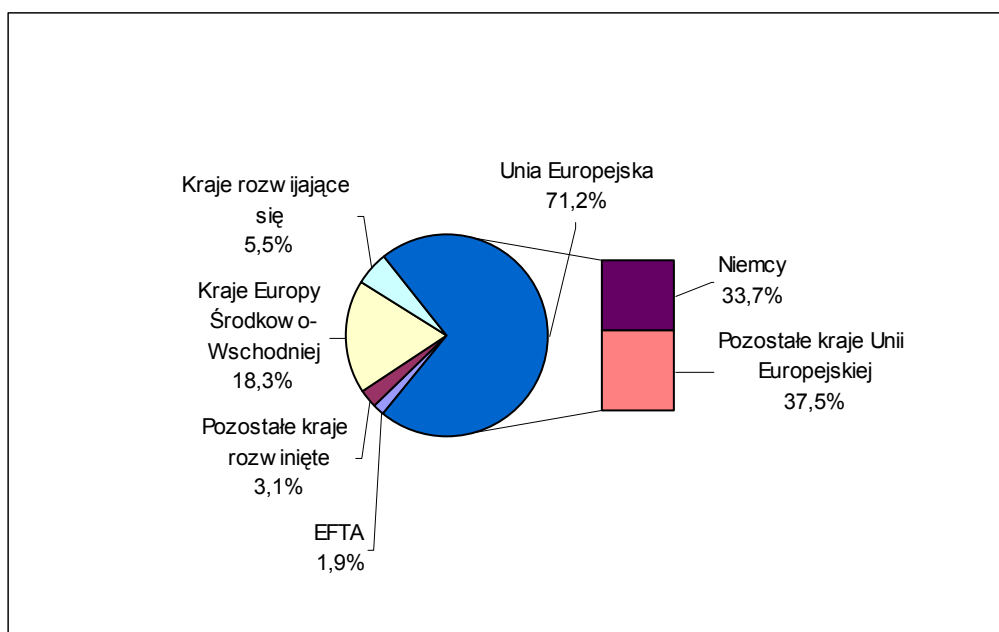
Zmiany struktury geograficznej i rzeczowej eksportu wg statystyki celnej

Analiza struktury geograficznej oraz struktury rzeczowej eksportu wg danych celnych została ogólnie przedstawiona w rozdziale „Rachunek bieżący”. W aneksie prezentowane są informacje uzupełniające w tym zakresie.

Największy wpływ na eksport mają zmiany dotyczące obrotów z krajami Unii Europejskiej, których udział w polskim eksporcie I kwartale 2003 roku wyniósł 71,2%. Eksport do krajów Unii Europejskiej w I kwartale bieżącego roku w porównaniu z analogicznym okresem 2002 roku wzrósł o 175 mln EUR, tj. o 2,4% i był główną przyczyną przyrostu polskiego eksportu.

O przyroście eksportu do Unii Europejskiej zdecydował w największej mierze wzrost eksportu do Szwecji o 115 mln EUR (tj. o 37,9%), Niemiec o 75 mln EUR (tj. o 2,2%), Holandii o 57 mln EUR (tj. o 12,4%) oraz Francji o 44 mln EUR (tj. o 6,8%) i Hiszpanii o 28 mln EUR (tj. o 36,8%). W przypadku Szwecji główną przyczyną był wzrost eksportu maszyn i urządzeń o 49 mln EUR, tj. o 67,3% (w tym: części urządzeń nadawczych, radarowych i odbiorników RTV o 33 mln EUR, tj. 1 737%; drutów, kabli i przewodów o 15 mln EUR, tj. o 99,1%), produktów mineralnych o 33 mln EUR, tj. o 557,6% (w tym: energii elektrycznej o 28 mln EUR) oraz sprzętu transportowego o 20 mln EUR, tj. o 27,1% (w tym statków pasażerskich, towarowych i promów o 12 mln EUR, tj. o 23,3% oraz części i akcesoriów samochodowych o 9 mln EUR, tj. o 80,7%).

WYKR. 21 STRUKTURA GEOGRAFICZNA EKSPORTU

Wzrost eksportu do Niemiec, dominującego partnera Polski, spowodowany był głównie zwiększeniem eksportu metali nieszlachetnych o 51 mln EUR, tj. o 11,9% (w tym odpadów i złomu żeliwa i stali o 17 mln EUR, tj. o 111,4%), różnych wyrobów gotowych o 25 mln EUR, tj. o 6,3% (w tym mebli o 24 mln EUR, tj. o 12,5%), tworzyw sztucznych o 24 mln EUR, tj. o 15,9%. Wzrósł również eksport zwierząt żywych i produktów pochodzenia zwierzęcego o 18 mln EUR, tj. o 63,4% oraz produktów przemysłu chemicznego o 17 mln EUR, tj. o 22,2%. Trzeba podkreślić, że w wymianie handlowej z Niemcami odnotowano także spadki w zakresie eksportu wyrobów włókienniczych o 31 mln EUR, tj. o 9,2%, maszyn i urządzeń o 30 mln EUR, tj. o 3,8% (w tym silników spalinowych o 50 mln EUR, tj. o 20,6%) oraz sprzętu transportowego o 22 mln EUR, tj. o 4,1%. Charakterystyczne dla eksportu sprzętu transportowego jest to, że właśnie w zakresie tych wyrobów miały miejsce największe wzrosty i spadki – wzrósł eksport części i akcesoriów samochodowych (o 39 mln EUR, tj. o 26,7%) oraz samolotów i śmigłowców (o 17 mln EUR, tj. o 1 828,9%), zaś spadła wartość sprzedanych samochodów osobowych (o 48 mln EUR, tj. o 40,6%) oraz samochodów ciężarowych (o 32 mln EUR, tj. o 30,4%). Udział Niemiec w eksporcie ogółem zwiększył się w I kwartale 2003 roku o 0,3 punktu procentowego, osiągając poziom 33,7%.

Eksport do Holandii wzrósł głównie przez przyrost wartości sprzedanych produktów przemysłu chemicznego o 12 mln EUR, tj. 65% oraz maszyn i urządzeń o 12 mln EUR, tj. o 9,1%. Wzrost eksportu do Francji to głównie wzrost dostaw różnych wyrobów gotowych o 22 mln EUR, tj. o 44,9% (w tym mebli o 20 mln EUR, tj. o 87,3%) oraz maszyn i urządzeń o 22 mln EUR, tj. o 12%. W eksporcie do Hiszpanii zwiększyła się przede wszystkim wartość metali nieszlachetnych o 10 mln EUR, tj. o 150,5%.

Spadek eksportu do krajów Unii Europejskiej dotyczył w największym stopniu Wielkiej Brytanii (o 53 mln EUR, tj. o 9,6%) i Włoch (o 34 mln EUR, tj. o 5,6%).

Przyrost eksportu zarejestrowano również w grupie krajów Europy Środkowo-Wschodniej - o 43 mln EUR, tj. o 2,3%, a wśród nich do Rumunii o 22 mln EUR, tj. o 36,8%, na Słowację o 20 mln EUR, tj. o 14,2%, na Litwę o 16 mln EUR, tj. o 7,3% oraz do Estonii o 13 mln EUR, tj. o 46,9% i na Białoruś o 10 mln EUR, tj. o 17,6%. Został on osłabiony przez spadek eksportu na Ukrainę o 32 mln EUR, tj. o 11,4% i do Rosji o 28 mln EUR, tj. o 8,3%.

2. Import według statystyki celnej

Wartość importu

Wartość importu towarów według statystyki celnej w I kwartale 2003 roku wyniosła 13 784 mln EUR, co oznacza wzrost o 204 mln EUR, tj. o 1,5% w porównaniu z rokiem ubiegłym. Podobnie jak w przypadku eksportu przyrosty importu w USD i w PLN były znacznie większe i wynosiły odpowiednio 23,8% i 17,3%.

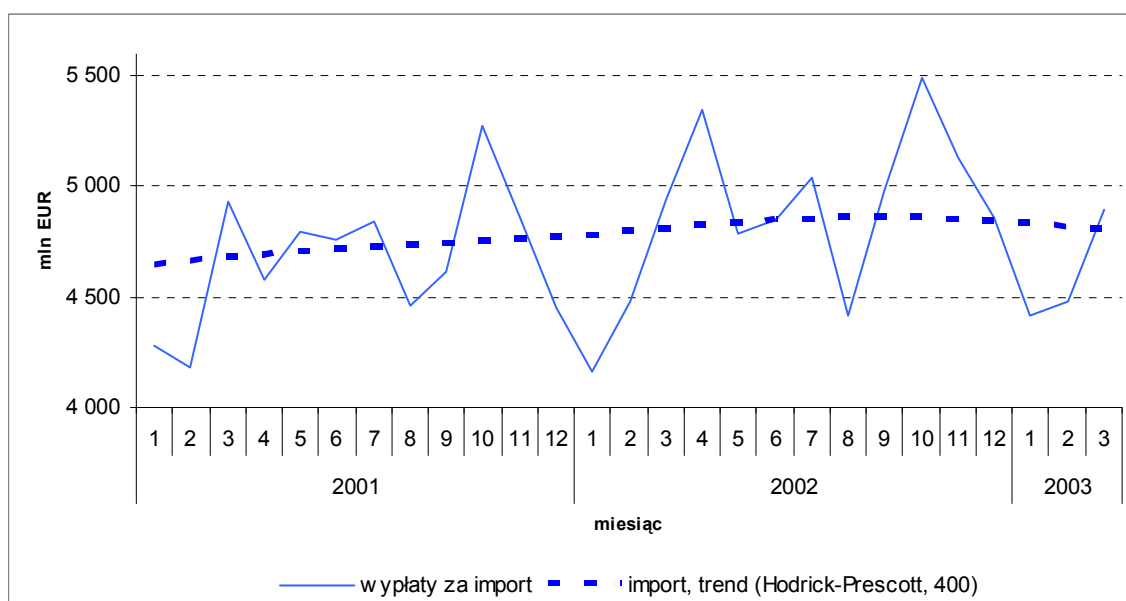
Analiza trendu za pomocą filtru Hodrick'a-Prescott'a wskazuje na zakończenie tendencji wzrostowej w imporcie we wrześniu 2002 roku i pojawienie się od tego momentu tendencji spadkowej.

Zmiany w strukturze geograficznej i rzeczowej importu wg statystyki celnej

Analiza struktury geograficznej oraz struktury rzeczowej importu wg danych celnych została przedstawiona w rozdziale „Rachunek bieżący”. W aneksie prezentowane są informacje uzupełniające.

Największy wpływ na wzrost wartości sprowadzanych do Polski towarów miała wymiana handlowa z krajami Europy Środkowo-Wschodniej (druga co do wielkości udziału w polskim imporcie grupa państw - 18,6% udziału w imporcie ogółem). Import z tych krajów w I kwartale 2003 roku w porównaniu z analogicznym kwartałem roku ubiegłego wzrósł o 251 mln EUR, tj. o 10,9%. O takich zmianach importu zdecydował w znacznym stopniu wzrost dostaw z Rosji (drugiego pod względem udziału importera – 9,1% udziału w imporcie ogółem) o 139

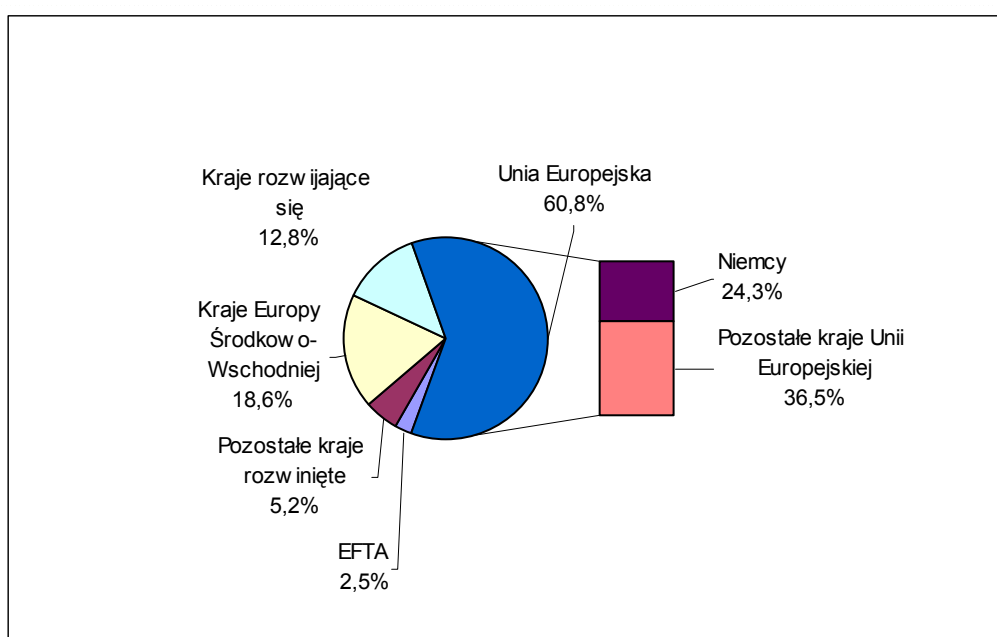
WYKR. 22 IMPORT W UJĘCIU RZECZOWYM - TREND

mln EUR, tj. o 12,5%, z Ukrainy o 45 mln EUR, tj. o 43,2% oraz z Białorusi o 20 mln EUR, tj. o 38,7%.

Wzrost importu z Rosji to przede wszystkim wzrost wartości sprowadzonych produktów mineralnych o 146 mln EUR, tj. o 14,7%, a wśród nich ropy naftowej i surowych kondensatów gazu naturalnego o 196 mln EUR, tj. o 30,8%. Pamiętać trzeba jednak, że do wzrostu importu ropy w dużym stopniu przyczynił się wzrost jej ceny o 21,5%. W przypadku Ukrainy import produktów mineralnych zwiększył się o 52 mln EUR, tj. o 169,4%, w tym gazu ziemnego i innych węglowodorów gazowych o 22 mln EUR, tj. o 480,6% oraz ropy naftowej i surowych kondensatów gazu naturalnego o 19 mln EUR, tj. o 845,2%.

WYKR. 23 **STRUKTURA GEOGRAFICZNA IMPORTU**

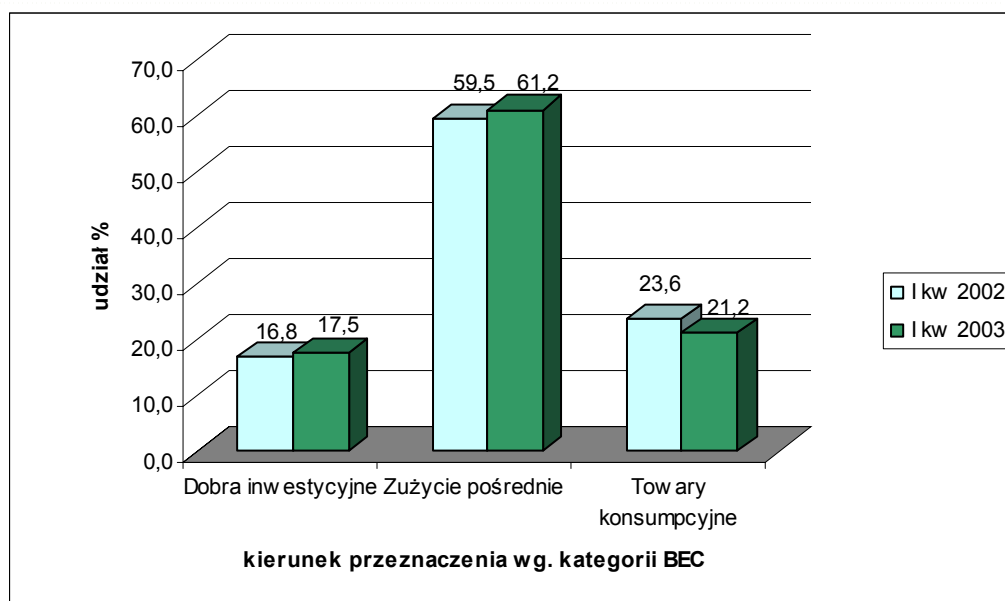
W I kwartale 2003 roku największy udział w dostawach towarów do Polski posiadały kraje członkowskie Unii Europejskiej - 60,8% importu ogółem. W porównaniu z I kwartałem ubiegłego roku nastąpił spadek importu towarowego z krajów Unii o 25 mln EUR, tj. o 0,3%. Odnotowano spadek wartości towarów sprowadzanych z Wielkiej Brytanii o 47 mln EUR, tj. o 8,6% (w tym maszyn i urządzeń o 59 mln EUR, tj. o 29,9%), z Danii o 38 mln EUR, tj. o 16,5% (w tym produktów przemysłu chemicznego o 12 mln EUR, tj. o 29,5% oraz maszyn i urządzeń o 12 mln EUR, tj. o 23,6%), z Holandii o 298 mln EUR, tj. o 6,1% (w tym przetworów spożywczych o 13 mln EUR, tj. o 17,7% oraz maszyn i urządzeń o 12 mln EUR, tj. o 13,9%) a także z Hiszpanii o 25 mln EUR, tj. o 6% (w tym produktów przemysłu chemicznego o 10 mln EUR, tj. o 17,2% oraz maszyn i urządzeń o 10 mln EUR, tj. o 14,2%). Jednocześnie zarejestrowano wzrost importu z Francji – 49 mln EUR, tj. o 5,1%, głównie wzrósł import sprzętu transportowego – o 64 mln EUR, tj. o 34,4% (w tym samochody osobowe o 45 mln EUR, tj. o 35,7%), ze Szwecji o 38 mln EUR, tj. o 11,1%, (sprzęt

transportowy o 43 mln EUR, tj. o 81,6% - w tym statki pasażerskie, towarowe i promy o 32 mln EUR, tj. o 215%) oraz z Niemiec o 32 mln EUR, tj. o 1%. Kraj ten jest największym polskim dostawcą (24,3% udziału w imporcie ogółem). W imporcie z Niemiec nastąpił wzrost wartości zakupionych maszyn i urządzeń o 81 mln EUR, tj. o 8,9% oraz metali nieszlachetnych o 25 mln EUR, tj. o 7%, przy jednoczesnym spadku importu sprzętu transportowego o 88 mln EUR, tj. o 16% (w tym samochodów osobowych o 105 mln EUR, tj. o 39,2%).

Wśród towarów sprowadzonych spoza dwóch wyżej opisanych ugrupowań istotne zmiany to wzrost importu z Chin o 61 mln EUR, tj. o 12,5% (w tym maszyn i urządzeń o 55 mln EUR, tj. o 28,6%), z Norwegii o 35 mln EUR, tj. o 25,6% (w tym sprzętu transportowego o 46 mln EUR, tj. o 210,6% - głównie statków pasażerskich, towarowych i promów o 57 mln EUR, tj. o 557,8%) oraz spadek importu ze Stanów Zjednoczonych o 53 mln EUR, tj. o 12,1% (w tym maszyn i urządzeń o 35 mln EUR, tj. o 18,9%), z Japonii o 30 mln EUR, tj. o 10,9% (w tym maszyny i urządzenia o 19 mln EUR, tj. o 12,6%) i Tajwanu o 27 mln EUR, tj. o 19,3%.

Analiza struktury rzeczowej importu z uwzględnieniem kierunków przeznaczenia wskazuje, że w I kwartale 2003 roku w strukturze polskiego importu największy udział nadal tradycyjnie posiadały dobra zaopatrzeniowe (tzw. zużycie pośrednie). Wraz z dużym wzrostem o 351 mln EUR, tj. o 4,3%, udział dóbr zaopatrzeniowych w imporcie ogółem zwiększył się o 1,7 punktu procentowego i wyniósł 61,2%. W omawianej kategorii dóbr najsilniejszy wzrost importu zarejestrowano wśród paliw i smarów nieprzetworzonych o 169 mln EUR, tj. o 17% w tym ropy naftowej i kondensatów gazu naturalnego o 213 mln EUR, tj. o 32,6%),

WYKR. 24 STRUKTURA TOWAROWA IMPORTU WG KIERUNKÓW PRZEZNACZENIA

przetworzonych towarów zaopatrzeniowych dla przemysłu o 97 mln EUR, tj. o 2,2% (w tym tworzyw sztucznych o 69 mln EUR, tj. o 10,1%, metali nieszlachetnych o 48 mln EUR, tj. o 4,9%) oraz części i akcesoriów do dóbr inwestycyjnych o 78 mln EUR, tj. o 6,8% (w tym maszyn i urządzeń o 65 mln EUR, tj. o 6,1%).

Drugą kategorią co do wielkości udziału w polskim imporcie były dobra konsumpcyjne, które stanowiły 21,2% importu ogółem. W stosunku do analogicznego okresu ubiegłego roku wartość ich importu zmniejszyła się o 277 mln EUR, tj. o 8,6% pociągając za sobą spadek ich udziału w imporcie ogółem do poziomu 21,2%, tj. o 2,4 punktu procentowego. Spadek ten został spowodowany przez zmniejszenie wartości sprowadzanych z zagranicy towarów konsumpcyjnych trwałego, półtrwałego i nietrwałego użytku łącznie o 168, mln EUR, tj. o 8,9% (w tym produktów przemysłu chemicznego o 43 mln EUR, tj. o 6,6%, maszyn i urządzeń o 29 mln EUR, tj. o 14,2%, materiałów i wyrobów włókienniczych o 28 mln EUR, tj. o 15,2%), a także żywności i napojów przetworzonych dla gospodarstw domowych o 66 mln EUR, tj. o 18,3% (w tym przetworów spożywczych o 32 mln EUR, tj. o 14,8%, zwierząt żywych i produktów pochodzenia zwierzęcego o 31 mln EUR, tj. o 15,8%).

Dobra inwestycyjne w I kwartale 2003 roku stanowiły 17,5% dóbr importowanych ogółem. Oznacza to, że w tej kategorii zarejestrowano wzrost o 134 mln EUR, tj. o 5,9%. Do takich zmian w głównej mierze przyczynił się wzrost importu przemysłowych środków transportu o 193 mln EUR, tj. o 47,4%, a wśród nich statków pasażerskich, towarowych i promów o 129 mln EUR, tj. o 92,1%, ciągników o 46 mln EUR, tj. o 81% oraz samolotów i śmigłowców o 28 mln EUR.

Aneks nr II Nota metodyczna

1. Bilans płatniczy RP na bazie płatności

Bilans płatniczy na bazie płatności jest statystycznym zestawieniem rozliczonych przez polski system bankowy płatności, które w sposób usystematyzowany prezentuje, w odniesieniu do określonego okresu, transakcje zrealizowane przez Polskę z resztą świata (tzn. między rezydentami i nierezydentami). Zestawienie transakcji sporządzane jest w układzie analitycznym, według standardowych komponentów bilansu płatniczego, zgodnie z zaleceniami Międzynarodowego Funduszu Walutowego i innych organizacji międzynarodowych. Bilans płatniczy na bazie płatności prezentowany jest z uwzględnieniem rachunku bieżącego, rachunku kapitałowego i finansowego, salda błędów i opuszczeń oraz pozycji finansujących, w tym oficjalnych aktywów rezerwowych.

Źródłem danych służących do zestawiania polskiego bilansu płatniczego na bazie płatności są sprawozdania polskich banków, posiadających upoważnienia do dokonywania czynności obrotu dewizowego i związanych z nimi rozliczeń. Dane dotyczą transakcji przeprowadzonych w walutach obcych i w złotych na rachunkach polskich banków w bankach za granicą oraz na rachunkach nierezydentów w polskich bankach, jak również transakcji przeprowadzanych w walutach obcych poprzez kasy polskich banków. Ponadto w bilansie płatniczym na bazie płatności uwzględnione są:

- kredyty transakcyjne (tj. wykorzystanie i spłaty kredytów w formie dostaw towarów i usług) sektora bankowego oraz sektora rządowego, rejestrowane przez banki pełniące funkcje agenta płatniczego rządu;
- umorzenia, konwersja, restrukturyzacja oraz kapitalizacja zobowiązań zagranicznych z tytułu obsługi zobowiązań kredytowych (kapitał i odsetki) sektora bankowego oraz sektora rządowego, rejestrowane przez banki pełniące funkcje agenta płatniczego rządu;
- rejestrowane przez Bank Handlowy w Warszawie S.A., transakcje rezydentów w zakresie obrotów bieżących, wynikające z umów, polegających na wymianie świadczeń niepieniężnych, zawartych z nierezydentami z krajów, których waluta narodowa nie została zaliczona do walut wymiennalnych (§ 3 ust.2 pkt 2) lit b) i pkt 3 lit a) Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 8 stycznia 1999 roku w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy – Prawo dewizowe (Dz.U. Nr 1 poz.2.).

Dane do bilansu płatniczego na bazie płatności są zbierane w walutach oryginalnych, tj. w walutach, w których została przeprowadzona transakcja, następnie są one przeliczane na EUR dziennymi relacjami walut do EUR.

Rachunek bieżący obejmuje transakcje dotyczące płatności za towary, usługi, dochody, przekazy transferów bieżących oraz saldo niesklasyfikowanych obrotów bieżących.

Towary obejmują wartość płatności z tytułu eksportu i importu, w tym również wartość netto procesu uszlachetniania towarów, koszty remontów kapitałnych środków transportu, wartość towarów zaopatrzeniowych nabywanych przez przewoźników w portach oraz eksport i import złota niemonetarnego tzn. złota, które nie jest elementem składowym oficjalnych aktywów rezerwowych.

Usługi obejmują płatności z tytułu: usług transportowych, podróży zagranicznych, usług pocztowych, kurierskich i telekomunikacyjnych, ubezpieczeń i reasekuracji, usług finansowych, budowlanych, informatycznych i informacyjnych, praw autorskich, patentów i opłat licencyjnych, pozostałych usług handlowych, usług dla ludności, audiowizualnych, kulturalnych i rekreacyjnych, a także utrzymania przedstawicielstw.

Dochody zawierają wpływy rezydentów oraz wypłaty dla nierezydentów z tytułu: wynagrodzeń pracowników, dochodów od inwestycji bezpośrednich, portfelowych oraz dochodów od pozostałych inwestycji. Do dochodów od pozostałych inwestycji należą odsetki od kredytów udzielonych i otrzymanych oraz odsetki od środków na rachunków bankowych.

Transfery bieżące składają się z transferów sektora rządowego z tytułu darów i pomocy bezzwrotnej, podatków i opłat na rzecz polskiego sektora rządowego oraz z transferów pozostałych sektorów, do których zaliczono pieniężne przekazy pracownicze, spadki, renty i emerytury, podatki i opłaty na rzecz obcych rządów oraz wpływy i wypłaty z rachunków walutowych rezydentów (osób fizycznych), które zostały zrealizowane poprzez rachunki polskich banków za granicą.

Niesklasyfikowane obroty bieżące zawierają kwotę netto transakcji skupu i sprzedaży walut obcych, dokonanych w kasach bankowych, które nie zostały opatrzone klasyfikacją statystyczną bilansu płatniczego. Pozycja ta uwzględnia również saldo gotówkowych wpłat i podjęć z rachunków walutowych rezydentów (osób fizycznych), zrealizowanych poprzez kasy walutowe polskich banków.

Rachunek kapitałowy obejmuje transfery kapitałowe, do których zalicza się dary i środki z tytułu pomocy bezzwrotnej, dokonane z wyraźnym przeznaczeniem na finansowanie środków trwałych, jak również umorzenie długu oraz nabywanie/zbywanie aktywów niefinansowych i nieprodukowanych. Nabywanie/zbywanie wyżej wymienionych aktywów

oznacza zakup przez rezydentów/sprzedaż nierezydentom praw własności patentów, praw autorskich, znaków handlowych itp., a także sprzedaż gruntu ambasadom znajdującym się na terenie Polski lub zakup gruntu przez polskie ambasady za granicą.

Rachunek finansowy zawiera transakcje finansowe obejmujące inwestycje bezpośrednie, portfelowe oraz pozostałe inwestycje.

Inwestycje bezpośrednie odzwierciedlają nakłady inwestorów bezpośrednich poniesione w celu ustanowienia trwałych i bezpośrednich więzi ekonomicznych, poprzez nabycie co najmniej 10% udziałów w kapitale podstawowym przedsiębiorstwa bezpośredniego inwestowania. Oprócz nabywania akcji lub udziałów inwestycje bezpośrednie obejmują także inne przepływy kapitałowe między inwestorami bezpośrednimi i przedsiębiorstwami bezpośredniego inwestowania, takie jak np. kredyty i pożyczki.

W pozycji inwestycje bezpośrednie wyróżnia się polskie inwestycje bezpośrednie za granicą oraz zagraniczne inwestycje bezpośrednie w kraju.

Inwestycje portfelowe obejmują płatności z tytułu zakupu i sprzedaży udziałowych (nie stanowiących inwestycji bezpośrednich) oraz dłużnych papierów wartościowych. Dłużne papiery wartościowe zawierają długoterminowe papiery wartościowe (np. obligacje, skrypty dłużne) oraz krótkoterminowe papiery wartościowe (instrumenty rynku pieniężnego takie jak bony skarbowe, papiery komercyjne).

W pozycji inwestycje portfelowe wyróżnia się polskie inwestycje portfelowe za granicą oraz zagraniczne inwestycje portfelowe w kraju.

Pozostałe inwestycje obejmują transakcje finansowe, które nie są ujęte w inwestycjach bezpośrednich, inwestycjach portfelowych lub oficjalnych aktywach rezerwowych, natomiast których obroty mają wpływ na wielkość polskich należności za granicą (aktywa) oraz polskich zobowiązań wobec zagranicy (pasywa).

Polskie należności za granicą (aktywa) zawierają transakcje dotyczące wykorzystania i spłat kredytów udzielonych oraz innych należności. Kredyty udzielone nierezydentom obejmują długo i krótkoterminowe kredyty finansowe oraz - w przypadku sektora rządowego i bankowego – również kredyty transakcyjne, wykorzystywane i spłacane w formie dostaw towarów i usług. Kategorie inne należności obejmuje rachunki bieżące i lokaty oraz pozostałe należności. Rachunki bieżące i lokaty obejmują salda obrotów dokonanych na zagranicznych rachunkach bankowych i w kasach banków oraz salda lokat dokonywanych w bankach za granicą (w tym również wartość aktywnych transakcji repo, dokonywanych przez polskie banki komercyjne).

Polskie zobowiązania wobec zagranicy (pasywa) zawierają transakcje dotyczące wykorzystania i spłat kredytów otrzymanych oraz pozostałe zobowiązania. Kredyty

otrzymane od nierezydentów obejmują długo- i krótkoterminowe kredyty finansowe oraz – w przypadku sektora rządowego i bankowego – kredyty transakcyjne, wykorzystywane i spłacane w formie dostaw towarów i usług. Długoterminowe kredyty otrzymane przez sektor rządowy obejmują również transakcje dotyczące umorzenia, konwersji, restrukturyzacji i kapitalizacji zobowiązań kredytowych. Kategoria inne zobowiązania obejmuje rachunki bieżące i depozyty oraz pozostałe zobowiązania. Rachunki bieżące i depozyty obejmują: salda obrotów na rachunkach nierezydentów oraz salda depozytów dokonywanych w polskich bankach przez nierezydentów (w tym również wartość pasywnych transakcji repo, dokonywanych przez polskie banki komercyjne i NBP).

Pochodne instrumenty finansowe (derywaty) obejmują transakcje wszelkiego rodzaju instrumentami finansowymi, których cena jest uzależniona od ceny innych instrumentów finansowych, towarów lub wartości wskaźników ekonomicznych albo indeksów rynkowych. Do derywatów są zaliczane transakcje takimi instrumentami jak: opcje, futures, forwardy, swapy, pochodne instrumenty zabezpieczające przed ryzykiem kredytowym, derywaty wbudowane w inne instrumenty finansowe (tylko wtedy, gdy mogą być obracane oddzielnie od instrumentów, w które są wbudowane).

Saldo błędów i opuszczeń odzwierciedla wszystkie transakcje, które nie zostały zarejestrowane w bilansie płatniczym (opuszczenia) lub zostały niewłaściwie zarejestrowane (błędy).

Pozycje finansujące obejmują transakcje w zakresie oficjalnych aktywów rezerwowych, kredytów otrzymanych z Międzynarodowego Funduszu Walutowego (MFW) oraz transakcje finansowania wyjątkowego (exceptional financing).

Oficjalne aktywa rezerwowe zawierają saldo zrealizowanych płatniczo transakcji dokonywanych przez NBP w zakresie oficjalnych aktywów rezerwowych (saldo obrotów na rachunkach bieżących i lokat w bankach za granicą, w tym również wartość aktywnych transakcji repo, saldo transakcji przeprowadzonych w walutach obcych w kasach NBP, saldo obrotów zagranicznymi papierami wartościowymi, transakcje dotyczące transzy rezerwowej w MFW oraz zakupu i sprzedaży złota monetarnego).

Exceptional financing obejmuje transakcje sektora rządowego, dotyczące finansowania obrotów bilansu płatniczego w formie restrukturyzacji zobowiązań (kwota odroczonej spłaty zobowiązań, wynikających z umów zawartych z wierzycielami zagranicznymi) oraz zmiany zaległości z tytułu należności i zobowiązań kredytowych (kapitał i odsetki).

2. Obroty handlu zagranicznego według statystyki celnej

1. Analizy obrotów handlu zagranicznego w ujęciu rzeczowym dokonano na podstawie zbiorów otrzymanych z Centrum Informatyki Handlu Zagranicznego (CIHZ). Zawierają one dane z dokumentów celnych SAD, na podstawie których zestawiane są obroty statystyki rzeczowej handlu zagranicznego, publikowane przez Główny Urząd Statystyczny.
2. Zbiór danych o obrotach handlu zagranicznego ma charakter otwarty. Dane publikowane wcześniej są korygowane w miarę napływu dokumentów SAD, ujmowanych w systemie informacyjnym według daty odprawy celnej.
3. Do analizy struktury geograficznej wykorzystano stosowany przez GUS oraz przez Ministerstwo Gospodarki podział na następujące grupy krajów:
 - Kraje rozwinięte gospodarczo,
z tego:
 - kraje Unii Europejskiej: Austria, Belgia, Dania, Finlandia, Francja, Grecja, Hiszpania, Holandia, Irlandia, Luksemburg, Niemcy, Portugalia, Szwecja, Wielka Brytania, Włochy,
 - kraje EFTA: Islandia, Liechtenstein, Norwegia, Szwajcaria,
 - pozostałe kraje rozwinięte: Stany Zjednoczone Ameryki, Kanada, Republika Południowej Afryki, Izrael, Japonia, Australia, Nowa Zelandia, oraz pozostałe (poza UE i EFTA) kraje przemysłowe Europy Zachodniej
 - kraje Europy Środkowo-Wschodniej,
z tego:
 - kraje CEFTA: Bułgaria, Czechy, Rumunia, Słowacja, Słowenia, Węgry,
 - kraje Europy Środkowo-Wschodniej (bez CEFTA): Albania, Białoruś, Estonia, Litwa, Łotwa, Mołdawia, Rosja, Ukraina,
 - kraje rozwijające się gospodarczo: pozostałe kraje wyżej niewymienione.

TABL. XIX BILANS PŁATNICZY W MLN EUR

	I kw 2002 r.	I kw 2003 r.	Zmiana 2003-2002
A. RACHUNEK BIEŻĄCY	-2 659	-1 431	1 228
Towary: saldo	-2 994	-2 203	791
Towary: wpływy z eksportu	7 853	8 373	520
Towary: wypłaty za import	10 847	10 576	-271
Usługi: saldo	-343	-486	-143
Usługi: wpływy	1 005	850	-155
Usługi: wypłaty	1 348	1 336	-12
Dochody: saldo	-319	-433	-114
Dochody: wpływy	497	461	-36
Dochody: wypłaty	816	894	78
w tym: zapłacone	814	888	74
Transfery bieżące: saldo	446	507	61
Transfery bieżące: wpływy	635	675	40
Transfery bieżące: wypłaty	189	168	-21
Niesklasyfikowane obroty bieżące: saldo	551	1 184	633
B. RACHUNEK KAPITAŁOWY I FINANSOWY	2 428	2 490	62
Rachunek kapitałowy	-20	-10	10
Rachunek finansowy	2 448	2 500	52
Inwestycje bezpośrednie: saldo	1 141	889	-252
Polskie inwestycje bezpośrednie za granicą	9	-161	-170
Zagraniczne inwestycje bezpośrednie w kraju	1 132	1 050	-82
Inwestycje portfelowe: saldo	1 660	2 910	1 250
Polskie inwestycje portfelowe za granicą (aktywa)	-70	-10	60
Udziałowe	-23	118	141
Dłużne	-47	-128	-81
Zagraniczne inwestycje portfelowe w kraju (pasywa)	1 730	2 920	1 190
Udziałowe	-195	-25	170
Dłużne	1 925	2 945	1 020
Pozostałe inwestycje: saldo	461	-1 104	-1 565
Polskie należności za granicą (aktywa)	369	-868	-1 237
Kredyty udzielone powyżej 1 roku	-5	13	18
Wykorzystanie	72	19	-53
Spłata	67	32	-35
Kredyty udzielone do 1 roku włącznie	29	7	-22
Wykorzystanie	29	47	18
Spłata	58	54	-4
Inne należności	345	-888	-1 233
Gotówka, rachunki bieżące i lokaty	345	-888	-1 233
Pozostałe należności	0	0	0
Polskie zobowiązania wobec zagranicy (pasywa)	92	-236	-328
Kredyty otrzymane powyżej 1 roku	217	-559	-776
Wykorzystanie	1 267	930	-337
Spłata	1 050	1 489	439
w tym: zapłacone	1 050	1 474	424
Kredyty otrzymane do 1 roku włącznie	97	-189	-286
Wykorzystanie	141	442	301
Spłata	44	631	587
Inne zobowiązania	-222	512	734
Rachunki bieżące i depozyty	-222	512	734
Pozostałe zobowiązania	0	0	0
Pochodne instrumenty finansowe: saldo	-814	-195	619
C. SALDO BŁĘDÓW I OPUSZCZEŃ	881	-216	-1 097
RAZEM POZYCJE OD A DO C	650	843	193
D. POZYCJE FINANSUJĄCE	-650	-843	-193
Oficjalne aktywa rezerwowe	-647	-840	-193
Kredyty z MFW			0
Exceptional financing	-3	-3	0

TABL. XX BILANS PŁATNICZY W MLN USD

	I kw 2002 r.	I kw 2003 r.	Zmiana 2003-2002
A. RACHUNEK BIEŻĄCY	-2 346	-1 539	807
Towary: saldo	-2 628	-2 350	278
Towary: wpływ z eksportu	6 884	8 992	2 108
Towary: wypłaty za import	9 512	11 342	1 830
Usługi: saldo	-304	-526	-222
Usługi: wpływ	876	906	30
Usługi: wypłaty	1 180	1 432	252
Dochody: saldo	-278	-473	-195
Dochody: wpływ	434	492	58
Dochody: wypłaty	712	965	253
w tym: zapłacone	711	959	248
Transfery bieżące: saldo	389	541	152
Transfery bieżące: wpływ	557	725	168
Transfery bieżące: wypłaty	168	184	16
Niesklasyfikowane obroty bieżące: saldo	475	1 269	794
B. RACHUNEK KAPITAŁOWY I FINANSOWY	2 213	2 657	444
Rachunek kapitałowy	-18	-10	8
Rachunek finansowy	2 231	2 667	436
Inwestycje bezpośrednie: saldo	997	951	-46
Polskie inwestycje bezpośrednie za granicą	8	-172	-180
Zagraniczne inwestycje bezpośrednie w kraju	989	1 123	134
Inwestycje portfelowe: saldo	1 462	3 164	1 702
Polskie inwestycje portfelowe za granicą (aktywa)	-62	-7	55
Udziałowe	-19	128	147
Dłużne	-43	-135	-92
Zagraniczne inwestycje portfelowe w kraju (pasywa)	1 524	3 171	1 647
Udziałowe	-168	-29	139
Dłużne	1 692	3 200	1 508
Pozostałe inwestycje: saldo	483	-1 234	-1 717
Polskie należności za granicą (aktywa)	330	-953	-1 283
Kredyty udzielone powyżej 1 roku	-2	12	14
Wykorzystanie	63	21	-42
Splata	61	33	-28
Kredyty udzielone do 1 roku włącznie	27	7	-20
Wykorzystanie	25	51	26
Splata	52	58	6
Inne należności	305	-972	-1 277
Gotówka, rachunki bieżące i lokaty	305	-972	-1 277
Pozostałe należności	0	0	0
Polskie zobowiązania wobec zagranicy (pasywa)	153	-281	-434
Kredyty otrzymane powyżej 1 roku	181	-607	-788
Wykorzystanie	1 106	998	-108
Splata	925	1 605	680
w tym: zapłacone	925	1 588	663
Kredyty otrzymane do 1 roku włącznie	84	-203	-287
Wykorzystanie	122	476	354
Splata	38	679	641
Inne zobowiązania	-112	529	641
Rachunki bieżące i depozyty	-112	529	641
Pozostałe zobowiązania	0	0	0
Pochodne instrumenty finansowe: saldo	-711	-214	497
C. SALDO BŁĘDÓW I OPUSZCZEŃ	711	-213	-924
RAZEM POZYCJE OD A DO C	578	905	327
D. POZYCJE FINANSUJĄCE	-578	-905	-327
Oficjalne aktywa rezerwowe	-575	-902	-327
Kredyty z MFW			0
Exceptional financing	-3	-3	0

TABL. XXI BILANS PŁATNICZY W MLN PLN

	I kw 2002 r.	I kw 2003 r.	Zmiana 2003-2002
A. RACHUNEK BIEŻĄCY	-9 631	-5 958	3 673
Towary: saldo	-10 825	-9 124	1 701
Towary: wpływy z eksportu	28 426	35 146	6 720
Towary: wypłaty za import	39 251	44 270	5 019
Usługi: saldo	-1 235	-2 037	-802
Usługi: wpływy	3 643	3 562	-81
Usługi: wypłaty	4 878	5 599	721
Dochody: saldo	-1 147	-1 882	-735
Dochody: wpływy	1 799	1 928	129
Dochody: wypłaty	2 946	3 810	864
w tym: zapłacone	2 941	3 789	848
Transfery bieżące: saldo	1 618	2 122	504
Transfery bieżące: wpływy	2 308	2 844	536
Transfery bieżące: wypłaty	690	722	32
Niesklasyfikowane obroty bieżące: saldo	1 958	4 963	3 005
B. RACHUNEK KAPITAŁOWY I FINANSOWY	9 358	10 124	766
Rachunek kapitałowy	-74	-43	31
Rachunek finansowy	9 432	10 167	735
Inwestycje bezpośrednie: saldo	4 121	3 672	-449
Polskie inwestycje bezpośrednie za granicą	32	-675	-707
Zagraniczne inwestycje bezpośrednie w kraju	4 089	4 347	258
Inwestycje portfelowe: saldo	6 033	12 227	6 194
Polskie inwestycje portfelowe za granicą (aktywa)	-249	-28	221
Udziałowe	-84	506	590
Dłużne	-165	-534	-369
Zagraniczne inwestycje portfelowe w kraju (pasywa)	6 282	12 255	5 973
Udziałowe	-706	-111	595
Dłużne	6 988	12 366	5 378
Pozostałe inwestycje: saldo	2 249	-4 882	-7 131
Polskie należności za granicą (aktywa)	1 313	-3 716	-5 029
Kredyty udzielone powyżej 1 roku	-17	45	62
Wykorzystanie	262	84	-178
Splata	245	129	-116
Kredyty udzielone do 1 roku włącznie	109	26	-83
Wykorzystanie	106	201	95
Splata	215	227	12
Inne należności	1 221	-3 787	-5 008
Gotówka, rachunki bieżące i lokaty	1 219	-3 787	-5 006
Pozostałe należności	2	0	-2
Polskie zobowiązania wobec zagranicy (pasywa)	936	-1 166	-2 102
Kredyty otrzymane powyżej 1 roku	806	-2 486	-3 292
Wykorzystanie	4 584	3 862	-722
Splata	3 778	6 348	2 570
w tym: zapłacone	3 778	6 281	2 503
Kredyty otrzymane do 1 roku włącznie	346	-792	-1 138
Wykorzystanie	503	1 859	1 356
Splata	157	2 651	2 494
Inne zobowiązania	-216	2 112	2 328
Rachunki bieżące i depozyty	-216	2 112	2 328
Pozostałe zobowiązania	0	0	0
Pochodne instrumenty finansowe: saldo	-2 971	-850	2 121
C. SALDO BŁĘDÓW I OPUSZCZEŃ	2 616	-875	-3 491
RAZEM POZYCJE OD A DO C	2 343	3 291	948
D. POZYCJE FINANSUJĄCE	-2 343	-3 291	-948
Oficjalne aktywa rezerwowe	-2 328	-3 276	-948
Kredyty z MFW			0
Exceptional financing	-15	-15	0

TABL. XXII BILANS PŁATNICZY W LATACH 1999 - 2003

mln EUR

	1999 r.	2000 r.	2001 r.	2002 r.	2002 r., kwartały				2003 r., kwartały
					I	II	III	IV	I
A. RACHUNEK BIEŻĄCY	-10 926	-10 672	-7 992	-7 188	-2 659	-1 780	-932	-1 817	-1 431
Towary: saldo	-13 558	-14 202	-13 025	-10 966	-2 994	-2 441	-2 443	-3 088	-2 203
Towary: wpływy z eksportu	24 716	30 768	33 823	34 746	7 853	8 668	8 816	9 409	8 373
Towary: wypłaty za import	38 274	44 970	46 848	45 712	10 847	11 109	11 259	12 497	10 576
Usługi: saldo	-1 541	-1 822	-1 092	-1 074	-343	-234	-327	-170	-486
Usługi: wpływy	3 095	3 810	4 462	4 215	1 005	1 041	1 039	1 130	850
Usługi: wypłaty	4 636	5 632	5 554	5 289	1 348	1 275	1 366	1 300	1 336
Dochody: saldo	-746	-836	-1 027	-1 681	-319	-577	-385	-400	-433
Dochody: wpływy	1 763	2 451	2 958	2 158	497	478	632	551	461
Dochody: wypłaty	2 509	3 287	3 985	3 839	816	1 055	1 017	951	894
w tym: zapłacone	2 502	3 278	3 974	3 826	814	1 052	1 010	950	888
Transfery bieżące: saldo	1 510	1 836	2 237	2 299	446	544	659	650	507
Transfery bieżące: wpływy	2 072	2 352	2 968	3 028	635	713	840	840	675
Transfery bieżące: wypłaty	562	516	731	729	189	169	181	190	168
Nie sklasyfikowane obroty bieżące: saldo	3 409	4 352	4 915	4 234	551	928	1 564	1 191	1 184
B. RACHUNEK KAPITAŁOWY I FINANSOWY	7 735	8 342	3 278	6 927	2 428	618	2 859	1 022	2 490
Rachunek kapitałowy	45	21	3	-8	-20	16	19	-23	-10
Rachunek finansowy	7 690	8 321	3 275	6 935	2 448	602	2 840	1 045	2 500
Inwestycje bezpośrednie: saldo	5 992	9 056	7 742	4 006	1 141	921	645	1 299	889
Polskie inwestycje bezpośrednie zagranicą	-117	-135	-73	-329	9	-16	-181	-141	-161
Zagraniczne inwestycje bezpośrednie w kraju	6 109	9 191	7 815	4 335	1 132	937	826	1 440	1 050
Inwestycje portfelowe: saldo	875	2 609	1 119	1 905	1 660	396	557	-708	2 910
Polskie inwestycje portfelowe zagranicą (aktywa)	-511	-86	29	-1 208	-70	-447	-317	-374	-10
Udziałowe	-159	-22	-75	-284	-23	-129	-116	-16	118
Dłużne	-352	-64	104	-924	-47	-318	-201	-358	-128
Zagraniczne inwestycje portfelowe w kraju (pasywa)	1 386	2 695	1 090	3 113	1 730	843	874	-334	2 920
Udziałowe	874	913	-353	-593	-195	-182	-254	38	-25
Dłużne	512	1 782	1 443	3 706	1 925	1 025	1 128	-372	2 945

BILANS PŁATNICZY w latach 1999 - 2003 (ciąg dalszy)

mln EUR

	1999 r.	2000 r.	2001 r.	2002 r.	2002 r., kwartały				2003 r., kwartały
					I	II	III	IV	I
Pozostałe inwestycje: saldo	284	-3 647	-5 235	2 021	461	-429	1 553	436	-1 104
Polskie należności za granicą (aktywa)	-2 559	-3 303	-3 862	3 139	369	285	2 086	399	-868
Kredyty udzielone powyżej 1 roku	-8	135	-21	-73	-5	-12	-34	-22	13
Wykorzystanie	186	184	253	255	72	62	86	35	19
Spłata	178	319	232	182	67	50	52	13	32
Kredyty udzielone do 1 roku włącznie	12	23	17	17	29	4	1	-17	7
Wykorzystanie	49	189	119	119	29	22	14	54	47
Spłata	61	212	136	136	58	26	15	37	54
Inne należności	-2 563	-3 461	-3 858	3 195	345	293	2 119	438	-888
Gotówka, rachunki bieżące i lokaty	-2 579	-3 482	-3 859	3 195	345	293	2 119	438	-888
Pozostałe należności	16	21	1	0	0	0	0	0	0
Polskie zobowiązania wobec zagranicy (pasywa)	2 843	-344	-1 373	-1 118	92	-714	-533	37	-236
Kredyty otrzymane powyżej 1 roku	1 955	1 424	-1 754	-1 016	217	-599	-502	-132	-559
Wykorzystanie	4 182	5 072	6 628	4 717	1 267	726	1 261	1 463	930
Spłata	2 227	3 648	8 382	5 733	1 050	1 325	1 763	1 595	1 489
w tym: zapłacone	2 177	3 617	8 364	5 700	1 050	1 308	1 747	1 595	1 474
Kredyty otrzymane do 1 roku włącznie	422	173	-96	479	97	9	-22	395	-189
Wykorzystanie	892	596	732	1 884	141	203	307	1 233	442
Spłata	470	423	828	1 405	44	194	329	838	631
Inne zobowiązania	466	-1 941	477	-581	-222	-124	-9	-226	512
Rachunki bieżące i depozyty	467	-1 938	477	-581	-222	-124	-9	-226	512
Pozostałe zobowiązania	-1	-3	0	0	0	0	0	0	0
Pochodne instrumenty finansowe: saldo	539	303	-351	-997	-814	-286	85	18	-195
C. SALDO BŁĘDÓW I OPUSZCZEŃ	3 223	3 141	4 140	948	881	480	-780	367	-216
RAZEM POZYCJE OD A DO C	32	811	-574	687	650	-682	1 147	-428	843
D. POZYCJE FINANSUJĄCE	-32	-811	574	-687	-650	682	-1 147	428	-843
Oficjalne aktywa rezerwowe	-24	-752	591	-675	-647	685	-1 144	431	-840
Kredyty z MFW	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Exceptional financing	-8	-59	-17	-12	-3	-3	-3	-3	-3

TABL. XXIII USŁUGI W LATACH 2000 - 2003

mIn EUR

	2000 r.	2001 r.	2002 r.	2002 r., kwartały				2003 r., kwartały
				I	II	III	IV	I
EKSPORT	3 810	4 462	4 215	1 005	1 041	1 039	1 130	1 005
1. Usługi transportowe	948	1 164	1 179	273	291	308	307	273
2. Podróże zagraniczne	886	1 025	1 054	239	256	285	274	185
3. Usługi pocztowe, kurierskie i telekomunikacyjne	208	209	145	41	33	41	30	21
4. Usługi budowlane	68	93	100	32	25	22	21	19
5. Ubezpieczenia i reasekuracja	205	230	241	77	57	48	59	39
6. Usługi finansowe	104	177	124	36	37	28	23	27
7. Usługi informatyczne i informacyjne	57	77	91	18	26	22	25	26
8. Patenty, prawa autorskie i opłaty licencyjne	34	26	23	5	7	3	8	5
9. Pozostałe usługi handlowe	1 248	1 375	1 188	268	293	264	363	268
10. Usługi dla ludności, audiowizualne, kulturalne i rekreacyjne	50	77	63	15	16	16	16	14
11. Utrzymanie przedstawicielstw (rządowych)	2	9	5	1	0	2	2	2
12. Inne	0	0	2	0	0	0	2	0
IMPORT	5 632	5 554	5 289	1 348	1 275	1 366	1 300	1 348
1. Usługi transportowe	699	739	708	183	169	181	175	183
2. Podróże zagraniczne	988	1 047	992	247	267	281	197	193
3. Usługi pocztowe, kurierskie i telekomunikacyjne	428	274	179	61	36	41	41	40
4. Usługi budowlane	335	303	251	100	34	32	85	94
5. Ubezpieczenia i reasekuracja	312	319	370	67	82	122	99	85
6. Usługi finansowe	214	387	181	41	41	53	46	50
7. Usługi informatyczne i informacyjne	220	264	246	61	61	54	70	64
8. Patenty, prawa autorskie i opłaty licencyjne	516	487	445	113	118	110	104	198
9. Pozostałe usługi handlowe	1 637	1 498	1 666	406	379	448	433	387
10. Usługi dla ludności, audiowizualne, kulturalne i rekreacyjne	148	124	158	35	56	29	38	22
11. Utrzymanie przedstawicielstw (rządowych)	134	112	93	34	32	15	12	31
12. Inne	1	0	0	0	0	0	0	0

TABL. XXIV DOCHODY W LATACH 2000 - 2003

mIn EUR

	2000 r.	2001 r.	2002 r.	2002 r., kwartały				2003 r., kwartały
				I	II	III	IV	I
WPŁYWY	2 451	2 958	2 158	497	478	632	551	461
Wynagrodzenia pracowników	209	215	276	59	70	66	81	73
Dochody od inwestycji bezpośrednich	33	72	41	5	7	5	24	7
Dochody od inwestycji portfelowych	1 146	1 595	1 254	271	263	420	300	271
Dochody od pozostałych inwestycji	1 025	1 052	564	157	131	135	141	104
Inne dochody	38	24	23	5	7	6	5	6
WYPŁATY	3 287	3 985	3 839	816	1 055	1 017	951	894
Wynagrodzenia pracowników	181	222	234	58	71	51	54	54
Dochody od inwestycji bezpośrednich	571	982	1 211	214	303	391	303	103
Dochody od inwestycji portfelowych	1 020	1 184	1 083	243	302	173	365	380
Dochody od pozostałych inwestycji	1 485	1 567	1 268	293	369	388	218	351
Inne dochody	30	30	43	8	10	14	11	6
SALDO	-836	-1 027	-1 681	-319	-577	-385	-400	-433
Wynagrodzenia pracowników	28	-7	42	1	-1	15	27	19
Dochody od inwestycji bezpośrednich	-538	-910	-1 170	-209	-296	-386	-279	-96
Dochody od inwestycji portfelowych	126	411	171	28	-39	247	-65	-109
Dochody od pozostałych inwestycji	-460	-515	-704	-136	-238	-253	-77	-247
Inne dochody	8	-6	-20	-3	-3	-8	-6	0

TABL. XXV TRANSFERY BIEŻĄCE W LATACH 2000 - 2003

mIn EUR

	2001 r.	2002 r.	2002 r., kwartały				2003 r., kwartały
			I	II	III	IV	I
WPLÝWY	2 968	3 028	635	713	840	840	635
Transfery rządowe	449	587	64	118	235	170	139
Transfery prywatne	2 519	2 441	571	595	605	670	536
WYPŁATY	731	729	189	169	181	190	168
Transfery rządowe	138	129	21	28	44	36	45
Transfery prywatne	593	600	168	141	137	154	123
SALDA	2 237	2 299	446	544	659	650	507
Transfery rządowe	311	458	43	90	191	134	94
Transfery prywatne	1 926	1 841	403	454	468	516	413

TABL. XXVI RACHUNEK KAPITAŁOWY I FINANSOWY W LATACH 2000 - 2003

mln EUR

	2000 r.	2001 r.	2002 r.	2002 r., kwartały				2003 r., kwartały
				I	II	III	IV	I
Inwestycje rezydentów dokonane za granicą	-3 524	-3 906	1 602	308	-178	1 588	-116	-1 039
Polskie inwestycje bezpośrednie zagranicą	-135	-73	-329	9	-16	-181	-141	-161
Polskie inwestycje portfelowe zagranicą (aktywa)	-86	29	-1 208	-70	-447	-317	-374	-10
Kredyty udzielone	158	-4	-56	24	-8	-33	-39	20
Gotówka, rachunki bieżące i lokaty	-3 482	-3 859	3 195	345	293	2 119	438	-888
Pozostałe należności	21	1	0	0	0	0	0	0
Inwestycje nierezydentów dokonane w Polsce	11 542	7 532	6 330	2 954	1 066	1 167	1 143	3 734
Zagraniczne inwestycje bezpośrednie w kraju	9 191	7 815	4 335	1 132	937	826	1 440	1 050
Zagraniczne inwestycje portfelowe w kraju (pasywa)	2 695	1 090	3 113	1 730	843	874	-334	2 920
Kredyty otrzymane	1 597	-1 850	-537	314	-590	-524	263	-748
Rachunki bieżące i depozyty	-1 938	477	-581	-222	-124	-9	-226	512
Pozostałe zobowiązania	-3	0	0	0	0	0	0	0
Pochodne instrumenty finansowe (saldo)	303	-351	-997	-814	-286	85	18	-195
Rachunek finansowy	8 321	3 275	6 935	2 448	602	2 840	1 045	2 500
Rachunek kapitałowy	21	3	-8	-20	16	19	-23	-10
B. RACHUNEK KAPITAŁOWY I FINANSOWY	8 342	3 278	6 927	2 428	618	2 859	1 022	2 490

TABL. XXVII INWESTYCJE DOKONANE PRZEZ NIEREZYDENTÓW W LATACH 2000 - 2003

mIn EUR

	2000 r.	2001 r.	2002 r.	2002 r., kwartały				2003 r., kwartały
				I	II	III	IV	I
Inwestycje nierezydentów dokonane w Polsce	11 542	7 532	6 330	2 954	1 066	1 167	1 143	3 734
Inwestycje długookresowe	10 615	6 061	3 319	1 349	338	324	1 308	491
Zagraniczne inwestycje bezpośrednie w kraju	9 191	7 815	4 335	1 132	937	826	1 440	1 050
Kredyty otrzymane powyżej 1 roku	1 424	-1 754	-1 016	217	-599	-502	-132	-559
Inwestycje krótkookresowe	927	1 471	3 011	1 605	728	843	-165	3 243
Zagraniczne inwestycje portfelowe w kraju (pasywa)	2 695	1 090	3 113	1 730	843	874	-334	2 920
Kredyty otrzymane do 1 roku włącznie	173	-96	479	97	9	-22	395	-189
Rachunki bieżące i depozyty	-1 938	477	-581	-222	-124	-9	-226	512
Pozostałe zobowiązania	-3	0	0	0	0	0	0	0

TABL. XXVIII ZAGRANICZNE INWESTYCJE BEZPOŚREDNIE W LATACH 2000 - 2003

mIn EUR

	2000 r.	2001 r.	2002 r.	2002 r., kwartały				2003 r., kwartały
				I	II	III	IV	I
Kapitał własny i kredyty inwestorów	9 191	7 815	4 335	1 132	937	826	1 440	1 050
Kapitał własny	8 073	6 512	3 220	743	710	717	1 050	1 125
Kredyty inwestorów	1 118	1 303	1 115	389	227	109	390	-75

TABL. XXIX ZAGRANICZNE INWESTYCJE PORTFELOWE W LATACH 2000 - 2003

mIn EUR

	2000 r.	2001 r.	2002 r.	2002 r., kwartały				2003 r., kwartały
				I	II	III	IV	I
WPŁYWY	38 744	69 463	116 346	25 888	27 770	30 451	32 237	37 583
Udziałowe papiery wartościowe	9 073	4 748	4 256	1 396	1 058	819	983	624
Dłużne papiery wartościowe	29 671	64 715	112 090	24 492	26 712	29 632	31 254	36 959
WYPŁATY	36 049	68 373	113 233	24 158	26 927	29 577	32 571	34 663
Udziałowe papiery wartościowe	8 160	5 101	4 849	1 591	1 240	1 073	945	649
Dłużne papiery wartościowe	27 889	63 272	108 384	22 567	25 687	28 504	31 626	34 014

TABL. XXX WYBRANE WSKAŹNIKI BILANSU PŁATNICZEGO NA BAZIE PŁATNOŚCI W LATACH 2000 - 2003. (ROCZNA SUMA RUCHOMA)

	typ wsk.	2000 r.	2001 r.	II kw. 2001 r. I kw. 2002 r.	III kw. 2001 r. II kw. 2002 r.	IV kw. 2001 r. III kw. 2002 r.	I kw. 2002 r. IV kw. 2002 r.	II kw. 2002 r. I kw. 2003 r.	
1	<u>Saldo obrotów bieżących</u> Produkt krajowy brutto	%	-6,0	-3,9	-3,9	-3,6	-3,6	-3,6	-3,1
2	<u>Saldo obrotów towarowych i usługowych</u> Produkt krajowy brutto	%	-9,0	-6,9	-6,6	-6,3	-6,1	-6,0	-5,8
3	<u>Stan oficjalnych aktywów rezerwowych</u> Import towarów i usług (średni, miesięczny)	w mies.	7,0	6,9	7,2	6,7	7,0	6,7	6,8
4	<u>Saldo zagranicznych inwestycji bezpośrednich</u> Saldo obrotów bieżących	%	-86,1	-97,8	-90,1	-90,0	-82,8	-60,3	-71,4
5	<u>Stan oficjalnych aktywów rezerwowych</u> Podaż pieniądza ogółem (M3)	%	37,9	32,5	34,9	35,3	37,8	35,6	39,3
A	Saldo obrotów bieżących	mln EUR	-10 672	-7 992	-8 230	-7 477	-7 326	-7 188	-5 960
B	Saldo obrotów towarowych i usługowych	mln EUR	-16 024	-14 117	-13 675	-12 940	-12 432	-12 040	-11 392
C	Eksport towarów i usług	mln EUR	34 578	38 285	38 104	38 129	38 412	38 961	39 326
D	Import towarów i usług	mln EUR	50 602	52 402	51 779	51 069	50 844	51 001	50 718
E	Saldo zagranicznych inwestycji bezpośrednich	mln EUR	9 191	7 815	7 413	6 733	6 066	4 335	4 253
F	Stan oficjalnych aktywów rezerwowych na koniec okresu	mln EUR	29 524	30 067	31 028	28 394	29 768	28 450	28 598
G	Produkt krajowy brutto	mln EUR	177 141	204 941	208 517	206 945	204 094	200 432	195 222
H	Podaż pieniądza ogółem (M3)	mln EUR	77 887	92 619	89 025	80 425	78 674	79 985	72 849
I	Kurs średni w okresie, EUR w PLN		4,0373	3,6686	3,6298	3,6864	3,7684	3,8541	3,9949